

LIIKETOIMINNAN KASVUN RAHOITUS JA KANNATTAVUUS

Case: Yritys X

Tiivistelmä

Tekijä(t) Salonen, Carita	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK Sivumäärä 41 sivua, 3 liitettä	Valmistumisaika Syksy 2020
Työn nimi Liiketoiminnan kasvun rahoitus ja kannattavuus Case: Yritys X		
Tutkinto Tradenomi (AMK)		
Tiivistelmä <p>Yritys X on päätnyt tilanteeseen, jossa nykyinen liiketoiminta on saavuttanut oman päätepisteensä kasvun osalta. Vaikka toiminta on nykyisellään varsin kannattavaa, yrittäjän haaveena on saada ratsastusterapiapalvelujaan varten omat toimitilat, ja sitä kautta kasvattaa liiketoimintaansa. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten paljon investointeja ja rahoitusta liiketoiminnan kasvattaminen vaatii, ja onko se lopulta kannattavaa.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusosuus toteutettiin laadullista tutkimustapaa käyttäen. Toimeksiantajaa, eli yritys X:n omistajaa haastateltiin puolistrukturoidun sähköpostihaastattelun avulla. Haastattelukysymykset esitettiin tiedonantajalle 4.10.-1.11.2020 välisenä aikana.</p> <p>Tutkimuksessa etsittiin vastausta kysymykseen ”Kuinka paljon rahoitusta kasvava yritys X tarvitsee, ja kuinka kannattavaa liiketoiminta on kasvun jälkeen? Vastauksen löytämiseksi luotiin teoreettinen viitekehys, johon perustuen kartoitettiin tarvittavat toimenpiteet, niin yhtiömuodon muutoksen, investointien, kuin rahoituksenkin suhteen. Kun toimintasuunnitelma saatiin selville, voitiin tehdä laskelmia investointien ja liiketoiminnan kannattavuuden suhteen. Näitä tuloksia arvioimalla päästiin lopputulokseen, jonka mukaan liiketoiminnan kasvu yritys X:n tilanteessa näyttäisi olevan kannattavaa toteuttaa. Jatkotutkimusta ajatellen esitettiin ehdotus resurssianalyysin tekemisestä.</p>		
Asiasanat kasvu, investointi, rahoitus, kannattavuus		

Abstract

Author(s) Salonen, Carita	Type of publication Bachelor's thesis	Published Autumn 2020
	Number of pages 41 pages, 3 appendices	
Title of publication Financing and profitability of business growth Case: Company X		
Name of Degree Bachelor of Business Administration		
Abstract <p>Company X has ended up in a situation where its current business has reached the end of its own growth potential. While the business is quite profitable at the moment, the entrepreneur's ambition is to have their own facilities for riding therapy services and thus grow the business overall. The purpose of this research was to find out how much investments and financing company X needs for growth and will it be profitable in the end.</p> <p>The research part of the thesis was carried out by using a qualitative research method. The client, i.e. the owner of company X was interviewed by using half-structured email interview. The interview questions were set forward between 4th October and 1st November 2020.</p> <p>The research was seeking an answer to the question "How much financing does company X need, and how profitable the business is after growth?" A theoretical framework was created to find the answer. Based on this information, the required functions were mapped in terms of the change in the company's company form, investments, and financing. Once the action plan was clarified, it was possible to calculate profitability relative to both, investment and business. Based on the results, it can be concluded that in situation of company X the growth plan appears profitable. For further research, a proposal for a resource analysis was made.</p>		
Keywords growth, investment, financing, profitability		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Opinnäytetyön tausta	1
1.2	Opinnäytetyön tavoite, tutkimuskysymykset ja aiheen rajaus	2
1.3	Opinnäytetyössä käytetyt tutkimusmenetelmät	3
1.4	Opinnäytetyön rakenne	3
2	YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	5
2.1	Yhtiömuodon valinta	5
2.2	Investoinnit	10
2.2.1	Investointiprosessi	10
2.2.2	Investointien kannattavuus	11
2.3	Yritysrahoitus	13
2.3.1	Vieraan pääoman lähteitä	14
2.3.2	Yritystuet ja avustukset	16
3	YRITYSTOIMINNAN KANNATTAVUUS	20
3.1	Kannattavuudesta yleisesti	20
3.2	Kannattavuuden mittaaminen	20
3.3	Vakavaraisuus ja maksuvalmius	24
3.4	Kannattavuuden parantaminen	25
4	CASE YRITYS X: TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TULOKSET	26
4.1	Tutkimuksen lähtökohdat	26
4.2	Yritys X:n taustatietoja	26
4.3	Yritystoiminnan haasteet tällä hetkellä	27
4.4	Toimintasuunnitelma	27
4.4.1	Yhtiömuoto	27
4.4.2	Investointitarve	28
4.4.3	Rahoituksen lähteet	29
4.5	Investoinnin kannattavuus	31
4.6	Liiketoiminnan kannattavuus	32
4.7	Johtopäätökset	34
4.8	Tutkimuksen luotettavuus	34
5	YHTEENVETO	36
	LÄHTEET	38
	LIITTEET	42

1 JOHDANTO

1.1 Opinnäytetyön tausta

Tie yrittäjyyteen voi alkaa monin eri tavoin. Toisinaan se voi alkaa liiketoimintakaupan seurauksena tai isojen investointien ja riskinoton myötä. Usein aloittava yrittäjä kuitenkin valitsee riskittömämmän ja helpomman tien ryhtyen yksityiseksi elinkeinonharjoittajaksi. Tämä on hyvä vaihtoehto silloin, kun yritystoimintaa on tarkoitus harjoittaa yksin, ja tarvittavan rahoituksen määrä on pieni. Yksityisellä elinkeinonharjoittajalla on myös vapaus toteuttaa yritystoimintaansa melko vapaasti ilman sen suurempaa byrokratiaa. Laajenemismahdollisuudet ovat kuitenkin henkilöyhtiössä rajallisemmat, sillä yrittäjä on itse henkilökohtaisesti vastuussa kaikista yhtiön varoista ja veloista. (Holopainen 2020, 21-22.)

Lähtökohtaisesti voidaan ajatella, että yritystoiminnan tulisi olla kannattavaa ja tuottaa voittoa. Onnistuessaan yrittäjä saa tehtyä hyvää tulosta toiminnallaan ja kerrytettyä varoja yrityksen tilille. Tiettyyn pisteeseen päästyään, yrittäjän on mietittävä, haluaako hän kasvattaa toimintaansa vai pitäytyä tietyllä, turvalliseksi koetulla tasolla. Mikäli toiminnan kasvattaminen tulee kyseeseen, on lähtökohdista ja päämääristä riippuen oltava valmis ottamaan riskiä ja tehtävä toimenpiteitä, joilla kasvu on mahdollista saavuttaa.

Tässä opinnäytetyössä keskitytään Pirkanmaan alueella toimivan toimeksiantajayrityksen, yritys X:n, kehityssuunnitelman laatimiseen ja kannattavuuden arvioimiseen. Yritys X harjoittaa toimintaansa tällä hetkellä yksityisenä elinkeinonharjoittajana, ja liiketoiminta perustuu ratsastusteriapalveluiden tuottamiseen. Yritys X:n liiketoiminnan kasvattaminen ja kehittäminen vaatii monenlaisia toimenpiteitä. Ensimmäisenä on mietittävä mikä yhtiömuoto tukee parhaiten yritys X:n tulevaisuuden suunnitelmia. Myös investointien tarve tulee kartoittaa. Investointien määrä kertoo tarvittavan rahoituksen määrän, ja sen jälkeen on mahdollista miettiä mitä rahoitusvaihtoehtoja on käytettävissä. Ulkoisen rahoituksen myötä yhtiön kulut luonnollisesti kasvavat. Lisääntyvien kulujen vuoksi on syytä tarkastella yritys X:n tulostavoitteita ja tehdä laskelmia yritystoiminnan kannattavuudesta kasvutoimenpiteiden jälkeen.

Liiketoimintasuunnitelmia on olemassa paljon, mutta on myös töitä, joissa on keskitytty ainoastaan rahoitussuunnitelman laatimiseen ja kannattavuuden arviointiin. Varsinkin aloittavan yrityksen rahoitusmahdollisuuksia on tutkittu paljon, esimerkkinä Maria Liukkosen opinnäytetyö *Aloittavan yrityksen liiketoimintasuunnitelma ja rahoitus, Case: Monitoimiliikuntakeskus* (Liukkonen 2014). Mikkelin Ammattikorkeakoulussa tutkintonsa suorittanut Liukkonen on käsitellyt työssään melko laajaa kokonaisuutta, pohtien mitä kaikkea uuden

yrityksen tulee ottaa huomioon liiketoimintaa suunnitellessa, ja ennen kaikkea, onko uudelle monitoimiliikuntakeskukselle kysyntää Mikkelin seudulla.

Metropolia Ammattikorkeakoulun opiskelija Anne Ruotsalainen on paneutunut enemmän rahoituksen ja kannattavuuden tutkimiseen omassa työssään *Bändihotellitoiminnan rahoitus ja kannattavuus* (Ruotsalainen 2014). Tässä työssä on käsitelty aloittavan yrityksen rahoitusvaihtoehtoja, sekä toiminnan kannattavuutta. Tutkimuksella saatiin kerättyä arvokasta tietoa siitä, onko suunniteltu liiketoiminta kannattavaa, vai onko kustannusrakenteeseen tehtävä muutoksia ennen toiminnan aloittamista.

Fiira-Lotta Rintanen sen sijaan on tehnyt oman opinnäytetyönsä ravintola- ja baarialan yritykselle. Työssä on etsitty ratkaisuja toimeksiantajayrityksen maksukyvyn ja kannattavuuden parantamiseksi. Työ käsittelee laajasti yrityksen nykytilannetta, ja erityisesti yrityksen taloudellinen tilanne on vahvasti esillä tässä työssä. Lopulta tutkimuksen avulla on luotu rahoitus- ja tapahtumasuunnitelma, jonka avulla on pyritty kasvattamaan yrityksen kävijämääriä ja kannattavuutta. (Rintanen 2020.)

Tämä opinnäytetyö käsittelee aiheita rahoitus ja kannattavuus, joita on käsitelty monissa töissä aiemminkin. Uutta ja ainutlaatuista tietoa syntyy kuitenkin, sillä työssä on haluttu nimenomaan etsiä ratkaisua yritys X:n tilanteeseen. Samalle alalle sijoittuvia, ja nimenomaan yritystoiminnan kasvuun keskittyviä töitä ei ollut saatavilla ennestään.

1.2 Opinnäytetyön tavoite, tutkimuskysymykset ja aiheen rajaus

Tässä työssä perehdytään kasvua tavoittelevan yrityksen investointeihin ja rahoitusvaihtoehtoihin, sekä tuotetaan toimeksiantajayritykselle tietoa siitä, mistä rahoitusta heidän kohdallaan kannattaisi hakea. Kannattavuuslaskelmien myötä voidaan tehdä päätelmiä, onko yritys X:n suunnittelema liiketoiminnan kasvattaminen lopulta järkevää.

Tämän opinnäytetyön päätutkimuskysymys on:

- Miten paljon rahoitusta kasvava yritys X tarvitsee, ja miten kannattavaa toiminta on kasvun jälkeen?

Tutkimuksessa haetaan lisäksi vastausta seuraaviin alatutkimuskysymyksiin:

- Kuinka paljon yritys X:n pitää tehdä investointeja?
- Mistä rahoitusta voidaan saada?
- Mitä tukia tai avustuksia yritys X voi saada?

Tutkimus on rajattu käsittelemään yrityksen kasvua taloudellisesta näkökulmasta, eikä työssä paneuduta esimerkiksi tuotekehitykseen tai markkinointiin. Tutkimus on keskittynyt Yritys X:n kasvun rahoitukseen ja kannattavuuteen, mikä on osaltaan rajannut työn koskemaan juuri tämän yrityksen tarpeita.

1.3 Opinnäytetyössä käytetyt tutkimusmenetelmät

Tämän opinnäytetyön toteuttamiseksi käytetään laadullista tutkimusmenetelmää. Laadullinen tutkimus auttaa löytämään ratkaisuja tutkittavaan ongelmaan, hyödyntäen tutkimukseen liittyvän henkilön tai henkilöiden omia kokemuksia ja ajatuksia. Laadullisella tutkimuksella kerätty tieto on täten hyvin yksityiskohtaista ja ainutlaatuista (Puusa & Juuti 2020, 9-10). Tutkimus toteutetaan puolistrukturoituna sähköpostihaastatteluna. Tämä menetelmä ei rajaa vastauksia liikaa, mutta antaa silti tarvittavat tiedot tutkimuksen onnistumisen kannalta (Puusa & Juuti 2020, 105). Toimeksiantajalle esitetään kysymyksiä, joihin hän voi vastata omin sanoin. Aluksi tarkoituksena oli järjestää yksi avoin haastattelutilaisuus, mutta lopulta päädyttiin useampaan pienempään haastatteluun sähköpostin välityksellä. Useampi pienempi haastattelu auttaa saamaan vastauksia myös työn edetessä esille nouseviin kysymyksiin.

Yksityisyyden kunnioittamiseksi ja suojelemiseksi, tämän työn tutkimuksen kohteena oleva yritys ja siinä toimiva yrittäjä halutaan pitää anonyymeinä (Kuula 2011, 45). Tämän vuoksi tutkimuksen kohteena olevasta yrityksestä käytetään nimitystä "yritys X" ja yrittäjästä nimitystä "yrittäjä" tai "yrityksen omistaja".

1.4 Opinnäytetyön rakenne

Tämä työ koostuu viidestä luvusta ja neljästä eri osasta; johdanto, teoriaosuus, empiriaosuus, ja yhteenveto (taulukko 1). Johdannossa kerrotaan, miksi työ tehdään, ja mitä menetelmiä työn tekemisessä käytetään. Johdannossa käydään myös läpi aiemmin tehtyjä töitä, joissa on tutkittu rahoitukseen ja kannattavuuteen liittyviä aiheita. Teoriaosuudessa käsitellään omina lukuinaan kahta pääteemaa, yritystoiminnan kehittäminen ja yritystoiminnan kannattavuus. Teoriaosuudella luodaan pohja tehtävälle tutkimustyölle. Teoriaosuutta seuraa empiriaosuus, jossa esitellään yritys X, ja käydään läpi toimenpiteet, joita yritystoiminnan kasvu vaatii, eli mietitään sopiva yhtiömuoto, kartoitetaan tarvittavat investoinnit ja mietitään rahoituksen lähteet. Lopuksi tehdään kannattavuuslaskentaa ja analysoidaan saatuja tuloksia, sekä pohditaan tutkimuksen luotettavuutta. Viimeinen osio on yhteenveto tehdystä työstä. Yhteenveto käsittää työn keskeisimmät asiat; työn tavoitteet, tulokset ja päätelmät, sekä jatkotutkimusehdotuksen.

Johdanto
<ul style="list-style-type: none"> • tutkimuksen tausta
<ul style="list-style-type: none"> • tutkimuksen tavoite, tutkimuskysymykset ja rajaus
Teoriaosuus
<ul style="list-style-type: none"> • yritystoiminnan kehittäminen
<ul style="list-style-type: none"> • yritystoiminnan kannattavuus
Empiriaosuus
<ul style="list-style-type: none"> • yritys X:n esittely
<ul style="list-style-type: none"> • kehittämistoimet (yhtiömuoto, investoinnit ja rahoitus)
<ul style="list-style-type: none"> • kannattavuus kehitystoimenpiteiden jälkeen
<ul style="list-style-type: none"> • johtopäätökset
<ul style="list-style-type: none"> • tutkimuksen luotettavuus
Yhteenveto
<ul style="list-style-type: none"> • tutkimuksen tavoitteet ja toteutuminen
<ul style="list-style-type: none"> • päätelmät ja jatkotutkimusehdotelma

Taulukko 1 Opinnäytetyön rakenne

Näiden edellä mainittujen pääosioden lisäksi työstä löytyvät kansilehti, suomenkielinen tiivistelmä ja englanninkielinen abstract, sisällysluettelo ja lähdeluettelo. Loppuun on vielä lisätty kolme liitettä.

2 YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

2.1 Yhtiömuodon valinta

Uutta yritystä perustettaessa on vaikea arvioida kuinka hyvin liiketoiminta ottaa tuulta alleen, ja onko se odotettua parempi menestys, vai jääkö myynti ajateltua heikommaksi. Tämän vuoksi monet aloittavat yrittäjät lähtevät kokeilemaan siipiään ensin pienemmällä riskillä, perustamalla toiminimen. Toiminimen avulla yrittämistä voi kokeilla myös sivutoimisesti palkkatyön ohessa, mikä pienentää yrittäjän taloudellista riskiä. Lisäksi tiettyjen alojen luonteeseen sopii yrittäminen pienimuotoisesti. Tästä esimerkkinä parturi-kampaamot ja kosmetologiyritykset. Yhden henkilön resurssit palvelutyössä ovat kuitenkin rajalliset. Kun tietty piste liiketoiminnan kasvussa saavutetaan, myyntiä on vaikea lähteä nostamaan ilman hintojen korottamista. (Suomen Yrittäjät, 2020.)

Holopainen on kirjoittanut kirjassaan yhtiömuodon valintaan vaikuttavista tekijöistä, joista tärkeimmät ovat:

- perustajien lukumäärä
- pääoman tarve
- vastuu
- toiminnan joustavuus
- toiminnan jatkuvuus ja laajenemismahdollisuudet
- voitonjako

(Holopainen 2020, 21-23)

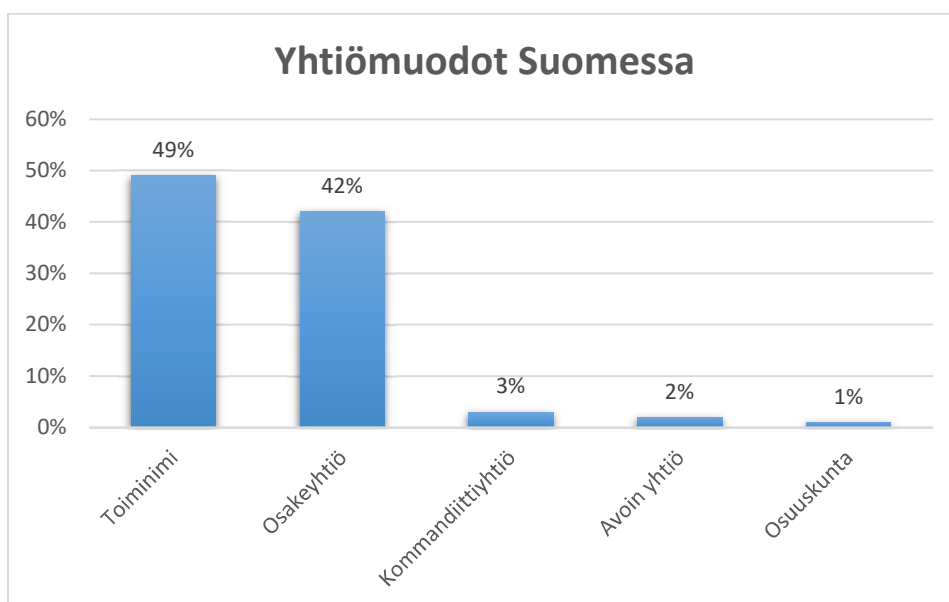
Tämän lisäksi on syytä kiinnittää huomiota palkanmaksuun ja verotukseen, jotka eroavat jonkin verran toisistaan eri yhtiömuotojen välillä. Alla esimerkkejä yksityisen elinkeinonharjoittajan ja osakeyhtiön verotuksesta:

- Elinkeinonharjoittajan kohdalla, liiketoiminnasta aiheutuneet kulut vähennetään ensin saadusta tulosta. Myös mahdolliset aiempien vuosien tappiot, sekä viiden prosentin yrittäjävähennys vähennetään tuloksesta ennen kuin maksettavan veron määrä voidaan laskea. Elinkeinonharjoittajia verotetaan pääomatulojen osalta 30 prosentin mukaan (34 prosenttia, jos pääomatulon osuus ylittää 30 000€), joka on 20 prosenttia yrityksen nettovarallisuudelle lasketusta tuotosta. Muu osa verotetaan progressiivisesti yrittäjän henkilökohtaisena tulona. (Suomen Yrittäjät, 2020.)

- Osakeyhtiön verotus perustuu tilikauden nettotuloon, jota verotetaan 20 prosentin yhteisöverokannan mukaan. Verotettava nettotulo on yrityksen omaa tuloa, eikä vaikuta osakkaan verotukseen. Listatun pörssiyhtiön jakamista osingoista yksityishenkilö joutuu maksamaan veroja pääomatulona 85 prosentin osuudelta saadusta osinkotuotosta, 15 prosenttia on täysin verovapaata. Listaamattoman yhtiön kohdalla osinkojen verotusarvo lasketaan osakkeen matemaattisen arvon perusteella. (Suomen Yrittäjät, 2020.)

Yhtiömuodot Suomessa

Yhtiömuotoja on olemassa monia, ja niissä jokaisessa on omat hyvät ja huonot puolensa. Jokaisen aloittavan yrittäjän on yrityksen perustamisvaiheessa pohdittava aiemmin listattuja yhtiömuodon valintaan vaikuttavia tekijöitä, ja sen perusteella ratkaistava, mikä yhtiömuoto on paras juuri hänen suunnittelemaalleen toiminnalle. Se, onko kyse tuotantoyrityksestä vai pienimuotoisesti palveluja tuottavasta yrityksestä, määrittää osaltaan paljon myös yhtiömuodon valintaa. Suomessa perustetaan vuosittain noin 30 000 uutta yritystä, ja kuten alla olevasta kaaviosta (kuvio 1) käy ilmi, toiminimi on Suomessa kaikkein yleisin yhtiömuoto. Sitä selittää toiminimen perustamisen helppous ja se sopii hyvin pienimuotoiseen yrittämiseen. (Futuredu Oy 2020.)

Kuvio 1 Eri yhtiömuotojen prosentuaalinen jakauma Suomessa (mukaillen Futuredu Oy 2020)

Toinen selkeästi yleisin yhtiömuoto on osakeyhtiö. Osakeyhtiö on hyvä vaihtoehto, kun yrityksen perustajia on yksi tai useita, ja yritys tavoittelee kasvua. Osakeyhtiön riski perustuu tavallisesti osakkaan yhtiöön sijoittamaan osakepääomaan, ja sen mukaan jaetaan myös osakkaiden hallinnolliset oikeudet ja vastuut. Osakeyhtiö on oma juridisesti toimivaltainen oikeushenkilönsä, ja näin ollen sen nimiin voidaan ottaa esimerkiksi lainaa. Tällöin osakkaat eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa otetusta lainasta. Tämä tekee osakeyhtiöstä huomattavasti riskittömämmän vaihtoehdon, kuin esimerkiksi henkilöyhtiöksi luokiteltava avoin yhtiö. (Futuredu Oy 2020.)

Muita yleisimpiä yhtiömuotoja toiminimen ja osakeyhtiön lisäksi ovat kommandiittiyhtiö, avoinyhtiö ja osuuskunta. Tarkempaa vertailua eri yhtiömuotojen välisestä eroavaisuudesta, on tehty erillisen taulukon avulla (taulukko 2). Taulukkoon on kerätty tietoa viiden yleisimmän yhtiömuodon ominaisuuksista.

Yhtiömuoto	Osakeyhtiö	Kommandiittiyhtiö	Osuuskunta	Avoin yhtiö	Yksityinen elinkeinonharjoittaja
Perustajien määrä	Perustajana voi olla yksittäinen henkilö, useampi henkilö tai vaikka toinen yritys. Yksin tai kaksin perustaessa osakeyhtiö tarvitsee hallitukseen myös varajäsenen	Yksi äänetön yhtiömies ja vähintään yksi vastuunalainen yhtiömies	Vähintään yksi tai useampi luonnollinen henkilö, yhteisö, säätiö tai muu oikeushenkilö	Vähintään 2 vastuunalaista luonnollista henkilöä tai yhteisöä	1 luonnollinen henkilö
Vastuun jakaminen	Osakkeiden kautta voidaan jakaa osakkaiden riskiä ja velvoitteita. Osakassopimukseen kirjataan tarvittavat tiedot, joita noudatetaan	Vastuu on vastuunalaisella tai vastuunalaisilla yhtiömiehillä tasapuolisesti	Osuuskunnan jäsenet ovat vastuussa velvoitteista ainoastaan osuuskuntaan sijoittamallaan summalla (eli erilaisilla osuusmaksuilla)	Vastuunalaiset yhtiömiehet jakavat vastuun tasapuolisesti yhdessä	Elinkeinoharjoittaja vastaa itse toiminnastaan

Pääoman tarve	Varsinaista osakepääomaa ei enää tarvita. Jos osakkeille määrätään jokin hinta, osakkaat maksavat osuutensa mukaisen summan yrityksen tilille osakepääomana	Äänettömältä yhtiömieheltä vaaditaan jokin rahallinen panos, vastuunalaisilta yhtiömiehiltä riittää pelkkä työpanos	Vaihtelee osuuskunnan jäsenmäärän mukaan	Ei vaadita alkupääomaa	Ei vaadita alkupääomaa
Tarvittavat toimielimet	Vaaditaan hallitus jossa 1–5 varsinaista jäsentä. Jos alle kolme jäsentä, on oltava ainakin yksi varajäsen. Jos jäseniä on enemmän kuin yksi, hallituksen tulee valita puheenjohtaja. Yhtiökokouksessa yhtiön osakkaat päättävät asioista	Vastuunalaiset yhtiömiehet voivat päättää yhtiön hallintorakenteen melko vapaasti itse	Hallitus on oltava, toimitusjohtaja on vapaaehtoinen	Vähintään 2 vastuunalaista luonnollista henkilöä tai yhteisöä. Yhtiösopimukseen kirjaetaan kaikki yhtiön toimintaan liittyvät tiedot	Ei vaadita elinkeinonharjoittajan lisäksi muita
Voitonjako	Osakeyhtiössä voitonjako tapahtuu osakkeille osinkojen muodossa	Äänetönyhtiömies saa sijoitettamalleen rahanpanokselleen tuottoa. Vastuunalaiset yhtiömiehet voivat nostaa palkkaa tai ottaa yksityisottoja.	Osuuskunnan tulos eli ylijäämä on mahdollista jakaa osuuskunnan jäsenten kesken, jos yhtiön ei katsota olevan maksukyvytön.	Yhtiömiehet nostavat yksityisottoja, ei erillistä voitonjakoa	Elinkeinoharjoittaja nostaa yksityisottoja, ei erillistä voitonjakoa
Verotus	Yhtiön nettotuloa verotetaan 20%:n yhteisöverokannan mukaan	Vastuunalaisten yhtiömiesten maksama vero perustuu rekisteröidyssä yhtiösopimuksessa määriteltyjen osuuksien mukaan. Jokainen maksaa verot henkilökohtaisen veroprosentin perusteella	Osuuskunta on itsenäinen verovelvollinen, jota verotetaan 20%:n yhteisöverokannan mukaan	Vastuunalaisten yhtiömiesten maksama vero perustuu rekisteröidyssä yhtiösopimuksessa määriteltyjen osuuksien mukaan. Jokainen maksaa verot henkilökohtaisen veroprosentin perusteella	Verotus tapahtuu yrittäjän henkilökohtaisen verotuksen mukaan

Päätök- senteko	Yhtiökokouk- sessa päätetään kaikista merkit- tävimmistä asi- oista, mutta hal- litus voi kokoon- tua ja päättää pienemmistä asioista ilman osakkaiden läs- näoloa	Vastuunalaiset yhtiömiehet päättävät asi- oista	Jäsenet tai jä- senten valit- sema hallitus	Vastuunalaiset yhtiömiehet päättävät asi- oista	Elinkeinonhar- joittaja vastaa itse toiminnas- taan
Toimin- nan jous- tavuus	Toiminta ei ole kenenkään yk- sittäisen henki- lön päätettä- vissä, joten toi- minta ei ole ko- vinkaan joustavaa	Joustavaa	Toiminta ei ole kenenkään yk- sittäisen henki- lön päätettä- vissä, joten toi- minta ei ole ko- vinkaan joustavaa	Joustavaa	Joustavaa
Toimin- nan jatku- vuus ja kasvu- mahdolli- suudet	Oy rajaa omista- jien riskiä, sillä riski painottuu ainoastaan osakkaan sijoit- tamaan osake- pääomaan. Oy soveltuu hyvin kasvua tavoitte- leville yrityksille	Kasvumahdolli- suudet ovat hy- vät	Kasvumahdolli- suudet hyvät. (Esim. S- Ryhmä)	Jos yritykselle tulee tarve isoi- hin investointei- hin (henkilökoh- tainen vastuu), tai tulos kasvaa suureksi (vero- tus kovenee), on syytä miettiä muuta yhtiö- muotoa	Toiminimi on hyvä yritys- muoto silloin, kun toiminta on pientä (ei suuria investointeja) ja perustuu pää- asiassa yrittäjän omaan työpa- nokseen

Taulukko 2 yhtiömuotojen vertailua (Holopainen 2020, 24-39)

Yllä olevasta taulukosta käy hyvin ilmi, että kaikki henkilöyhtiöiksi luokiteltavat yhtiömuodot ovat ominaisuuksiltaan melko samanlaisia. Osakeyhtiöllä ja osuuskunnalla on yhtäläisyyksiä verotuksen ja riskien jakautumisen suhteen. Molemmat yhtiömuodot vaativat myös hallituksen päättämään asioista. Osuuskunnan ja osakeyhtiön vertailua on tehty Pellervo osuustoimikuntakeskuksen verkkosivuilla (kuva1). (Pellervo osuuskuntakeskus 2020.)

- Osuuskunta on jäsentensä omistama ja demokraattisesti hallitsema yritys. Osakeyhtiön omistavat osakkaat, joilla on hallussa osakeyhtiön osakkeet
- Osuuskunnassa päätösvalta jakautuu pääsäännön mukaan jäsen ja ääni –periaatteella. Osakeyhtiöissä äänivalta jakautuu osakeomistuksen mukaan.
- Osuuskunnassa tulos jaetaan pääosin sen mukaan kuin kukin jäsen on käyttänyt osuuskunnan palveluita.
- Osuuskunnassa palveluiden tuottaminen on pääasia. Osakeyhtiössä pääoman tuotto on yleensä pääasia ja tulos jaetaan osakeomistuksen mukaan
- Osuuskunnassa on vaihtuva oman pääoman määrä ja osakeyhtiöissä kiinteä.

Kuva 1 Osuuskunnan ja osakeyhtiön vertailua (Pellervo osuuskuntakeskus 2020)

Osuuskunta eroaa osakeyhtiöstä toiminnan tavoitteissa. Osuuskunta pyrkii tuottamaan palveluita omistajajäsenilleen, kun taas osakeyhtiö tavoittelee tuottoa sijoitetulle pääomalle. Osuuskunta sopiikin paremmin yhteisryttämiseen, sillä osuuskunnan tuotto kertyy siitä, kun omistajajäsenet käyttävät yhtiön tarjoamia palveluja. (Pellervo osuustoimintakeskus 2020.)

2.2 Investoinnit

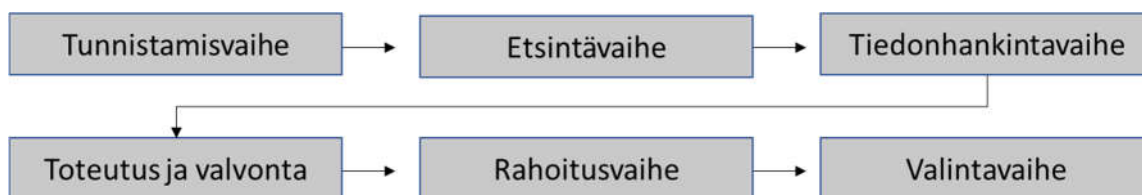
Yritys investoi jatkaakseen tai kasvattaakseen toimintaansa. Investointien tarkoitus on sijoittaa pääomaa sellaisiin kohteisiin, joiden odotetaan tuottavan yritykselle tuloa pidemmän ajanjakson aikana. Investoinnit voidaan jakaa aineettomiin tai aineellisiin investointeihin. Aineettomat investoinnit kattavat muun muassa kaikki tutkimukseen ja kehittämiseen tehdyt investoinnit, kun taas aineelliset investoinnit ovat konkreettisesti havainnoitavissa olevia investointeja, esimerkkinä rakennukset ja koneet. (Niskanen & Niskanen 2016, 302.)

2.2.1 Investointiprosessi

Investointiprosessi alkaa siitä, kun yritys havaitsee tarpeen tehdä hankintoja liiketoiminnan kehittämiseksi tai kasvattamiseksi. Investoinnin taustalla voi olla erinäisiä syitä. Toisinaan yritykset joutuvat tekemään toiminnan jatkumisen kannalta pakollisia investointeja. Tällaisia investointitarpeita voi syntyä esimerkiksi uusien, tiukentuneiden työturvallisuuden

liittyvien lakimuutosten perusteella. Usein investoinnit liittyvät kuitenkin vanhojen koneiden tai laitteiden korvaamiseen, tai täysin uuden kaluston hankkimiseen liiketoiminnan laajenemisen myötä. (Niskanen & Niskanen 2016, 302-303.)

Investointiprosessit voivat olla hyvinkin erityyppisiä, mutta yhtäläisyyksiä eri yritysten välisissä investointiprosesseissa on kuitenkin olemassa. Investointiprosessin tavanomainen eteneminen on esitetty kuviossa 2. (Niskanen & Niskanen 2016, 306.)

Kuvio 2 Investointiprosessin vaiheet (Niskanen & Niskanen 2016, 306)

2.2.2 Investointien kannattavuus

Investointien tarkoitus on lisätä yrityksen myyntituloja, tai auttaa vähentämään kustannuksia (Eklund & Kekkonen 2011, 113-114). Investointihankkeen kannattavuutta voidaan arvioida etukäteen investointilaskelmien avulla. Investointilaskelmia varten on tärkeä tietää tiettyjä peruskäsitteitä, joihin laskelmat perustetaan.

- Investoinnin hankintameno → kuluerä, johon lasketaan kaikki hankintaan välittömästi liittyvät kustannukset.
- Investoinnin taloudellinen pitoaika → investoinnin odotettu käyttöikä tai ajanjakso, jonka aikana investoinnista aiheutuneet kulut odotetaan saatua maksetuksi myyntituottojen avulla.
- Investoinnin juoksevat erillistuotot → investoinnista aiheutuva myynnin kasvu ja hintojen muutokset arvioituna koko hankinnan käyttöajalle.
- Investoinnin juoksevat erilliskustannukset → investoinnista aiheutuvat kustannukset, kuten palkka- ja rahoituskustannukset.
- Investoinnin nettotuotto → investoinnin erillistuottojen ja -kustannusten välinen erotus.
- Investoinnin jäännösarvo → investoinnin pitoajan päätteeksi jäljelle jäävä arvo.

(Eklund & Kekkonen 2011, 114-115.)

Kun yllä olevat käsitteet tiedetään, voidaan lähteä laskemaan investoinnin nykyarvoa diskonttaamalla investoinnin pitoaikana syntyvät vuosittaiset nettotuotot nykyhetkeen. Diskonttaus perustuu inflaatioon ja tulevaisuuden epävarmuuteen. Diskonttaamalla saatujen nettotuottojen summan tulee olla nolla tai sitä suurempi, jotta investoinnin voidaan katsoa olevan kannattava. (Eklund & Kekkonen, 2011, 116-117.)

Nykyarvoa laskettaessa on määriteltävä diskonttauskorko, eli investoinnin arvioitu korkotuotto. Sen jälkeen voidaan laskea diskonttaustekijä (kaava 1) ja investoinnin nykyarvo (kaava 2).

$$\text{Diskonttaustekijä:} \quad \frac{1}{(1-i)^n} \quad (1)$$

$$\text{Nykyarvo:} \quad \text{diskonttaustekijä} \times \text{vuotuinen tuotto/ kustannus} \quad (2)$$

Mikäli tuottojen tai kustannusten määrän odotetaan muuttuvan investoinnin käyttöaikana, on nykyarvo laskettava erikseen joka vuodelle (Kotro 2007, 123). Nykyarvo voidaan helposti laskea myös Excelin avulla, kunhan tarvittavat investoinnin lähtöarvot ovat tiedossa (Taanila 2012). Investoinnin nykyarvosta voidaan edelleen selvittää nettonykyarvo vähentämällä saadusta nykyarvoluvusta investoinnin hankintahinta. Nettonykyarvo kertoo investoinnin nettotuoton koko sen odotetulle käyttöajalle laskettuna. (Järvenpää ym. 2017, 381-383.)

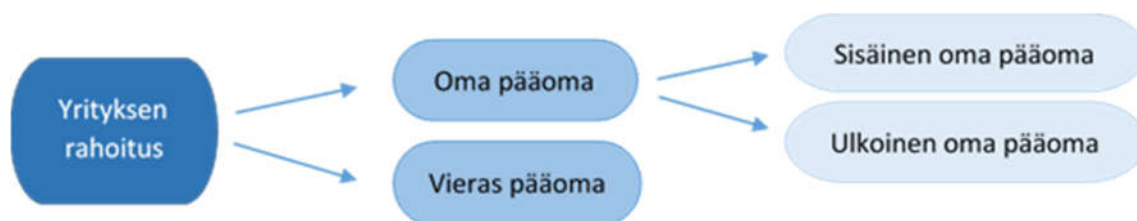
Investoinnin takaisinmaksuaika (kaava 3) on toinen investoinnin kannattavuutta mittaava menetelmä, joka kertoo missä ajassa investointi maksaa itsensä takaisin.

$$\text{Takaisinmaksuaika} = \frac{\text{investoinnin hankintameno}}{\text{vuotuinen nettotuotto}} \quad (3)$$

Tuloksen tulisi olla pienempi kuin investoinnin suunniteltu käyttöikä, jotta investoinnin katsotaan olevan kannattava. (Eklund & Kekkonen 2011, 120-121.)

2.3 Yritysrahoitus

Rahoitus voidaan jakaa vieraaseen pääomaan ja omaan pääomaan. Oma pääoma voidaan jakaa edelleen ulkoiseen ja sisäiseen omaan pääomaan (kuvio 3).

Kuvio 3 Yrityksen rahoitus (Knüpfer & Puttonen 2018, 31)

Vieras pääoma on yrityksen ulkopuolelta tulevaa rahoitusta. Usein yrityksen oma pääoma ei riitä kattamaan tarvittavia investointeja, tai liiketoiminnan aloittamiseen vaadittavaa käyttöpääoman tarvetta. Tällöin on etsittävä rahoitusta muualta. Rahoitusvaihtoehtoja on olemassa useita, ja ne soveltuvat erityyppisille ja -kokoisille yrityksille, erilaisten toimintojen rahoittamiseen. Tämän vuoksi rahoituksen suunnittelu, ja eri vaihtoehtojen vertailu on tärkeää oikean ja kannattavan ratkaisun löytämiseksi. (Knüpfer & Puttonen 2018, 31-32.)

Oma pääoma

Oma pääoma on tärkeää yrityksen vakavaraisuuden kannalta, ja se toimii myös puskurina yllättävien tilanteiden varalta, jolloin tulot saattavat yllättäen vähentyä tai kulut nousta. Oman pääoman merkitys yritykselle korostuu myös silloin, kun tulee tarve ulkopuoliselle rahoitukselle. Riittävä oman pääoman määrä luo uskottavuutta yritystä kohtaan, ja rahoituksen saaminen ulkopuoliselta rahoittajalta on tällöin helpompaa. (Holopainen 2020, 208.)

Yrityksen oma pääoma voidaan jakaa sisäiseen- ja ulkoiseen omaan pääomaan. Aloittavan yrityksen kohdalla voidaan puhua ulkoisesta omasta pääomasta, joka on yrittäjän tai osakkaiden yhtiöön sijoittamaa pääomaa. Pääoma voi olla puhtaasti yritykseen sijoitettua rahaa tai vaikkapa kiinteistö, koneita tai kalustoa. Ulkoista omaa pääomaa voidaan toki kerryttää yrityksen tilille myöhemminkin, joko yrittäjän tekeminä yksityissijoituksina tai osakeannin myötä, eli laskemalla markkinoille uusia osakkeita. Yrityksen sisäinen omapääoma koostuu tulo-rahoituksesta, joka on kertynyt yrityksen tilille tuloksellisen liiketoiminnan myötä. (Knüpfer & Puttonen 2018, 31-32.)

Vieras pääoma

Vaikka yrityksen tulo-rahoitus on kaikkein suosituin ja kannattavin rahoitusmuoto, oma pääoma harvoin riittää kattamaan yrityksen aloituskustannuksia, saati sitten mahdollisesti myöhemmin tehtäviä investointeja. Tämän vuoksi suurin osa yrityksistä joutuu miettimään erilaisia rahoitusmahdollisuuksia, joilla rahoittaa tarvittavat toiminnot. (Knüpfer & Puttonen 2018, 40.)

Vieras pääoma on velkaa, joka maksetaan lainanantajalle takaisin sopimuksen mukaisesti. Ulkoinen rahoittaja haluaa hyötyä lainan myöntämisestä, ja perii näin ollen korkoa myönnetystä lainasta. Yrityslainan korkoprosentti perustuu euroalueen rahamarkkinoita hallitsevaan euribor-viitekorkoon, sekä rahoituksen myöntäjän asettamaan marginaalikoroon. Tällä hetkellä euribor-korot ovat hyvin alhaisella tasolla, liikkuen 0,5 prosentin tuntumassa. (Suomen Pankki 2020.)

2.3.1 Vieraan pääoman lähteitä

Pankit

Pankkilaina on edelleenkin kaikkein suosituin ja tunnetuin rahoitusmuoto. Sen suosio perustuu siihen, että pankit tarjoavat lainaa usein muita rahoituslaitoksia edullisemmin. Pankkien myöntämissä lainoissa keskiarvo liikkuu tällä hetkellä 1,5-2 prosentin välillä. (Suomen Pankki 2020.)

Lainat voidaan jakaa lyhytaikaisiin- ja pitkäaikaisiin lainoihin. Lainat, joissa maksuaika on alle vuoden, ovat lyhytaikaista lainaa, muut luetaan pitkäaikaisiin lainoihin. Pitkäaikaiset lainat ovat yrityksen likviditeetin säilyttämisen kannalta parempi vaihtoehto kuin runsas määrä lyhytaikaisia lainoja (Yritystoiminnan perusteet 2020). Pankit myöntävät yrityslainaa tavallisesti 3-7 vuoden ajanjaksolle, riippuen haettavasta lainasta ja yrityksestä. (Op 2020.)

Pankkilaina valittaisiin varmasti nykyistäkin useammin, mikäli pankit myöntäisivät lainaa ilman vakuuksia. Sen sijaan pankit vaativat usein reaali-vakuutta lainalle, mikä tarkoittaa esimerkiksi liikekiinteistön panttaamista lainaa vastaan. Myös henkilötakaus on mahdollinen vaihtoehto lainan saamiseksi. Finnvera toimii myös merkittävässä roolissa yrityslainojen takaajana. Valtaosa lainan vakuudesta on mahdollista saada katetuksi Finnveran tuella. Vakuustarpeen määrittämiseksi pankit tekevät omia laskelmia huomioiden yrityksen aiempien tilikausien tilinpäätöstiedot, ja liiketoiminnan tulevaisuuden näkymät. Mikäli kyseessä on aloittava yritys, on hyvin laaditulla liiketoimintasuunnitelmalla

kassavirtalaskelmineen hyvin iso rooli. Vakuuttava yritys voi saada huomattavasti helpommin lainaa, kuin yritys, jonka tulevaisuus ei näytä kovin lupaavalta. (Op-ryhmä 2020.)

Finnvera

Kuten edellisessä kappaleessa jo mainittiin, Finnvera voi toimia yrityksen pankkilainan takaajana. Finnveran alkutakaus on tarkoitettu aloittaville henkilöomisteisille yrityksille, joiden pankkilainaa Finnvera voi taata enintään 80 prosentin osuudelta ja enintään 80 000 euron edestä. Kun kyse on pidempään toimineille yrityksille tarkoitettusta Finnvera-takauksesta, on takausosuus maksimissaan 50 prosenttia koko tarvittavan lainan määrästä.

Pankki voi kysyä takausta suoraan Finnveralta. Pk-takaus on tarkoitettu yli kolme vuotta toimineille pk-yrityksille, joiden rahoitustarve perustuu kasvuun, kehitykseen ja innovaatioon. Takausosuus on aina 80 prosenttia ja summa voi olla jotain 10 000 euron ja 120 000 euron välillä. (Holopainen 2020, 221-222.)

Finnvera voi myös toimia aloittavan yrityksen rahoittajana. 50 000 euroon asti Finnvera voi myöntää lainaa ainoana luotonantajana. Suurempia summia haettaessa yritys tarvitsee Finnveran lisäksi myös muita rahoituksenmyöntäjiä. Finnveran yrittäjälaina on tarkoitettu aloittavalle yrittäjälle tukemaan yrittäjyyden alkutaivalta, kun yrityksen oma pääoma ei riitä kattamaan kaikkia kuluja. Yrittäjälaina on yrittäjän henkilökohtainen, ja sitä voi saada enintään satatuhatta euroa. Lainan saanti edellyttää kuitenkin 20 prosentin omarahoitusosuutta. 3-15:sta vuoden mittaiseksi ajaksi Finnvera voi myöntää Finnvera-lainan, joka on vähimmäismäärältään 50 000 euroa. Laina on tarkoitettu investointien rahoittamiseen tai toiminnan laajentamiseen. Näiden yleisempien takausten ja lainojen lisäksi Finnveran kautta on mahdollista hakea siltarahoitusta, sekä rahoitusta ja takausta kansainvälistymisen mahdollistamiseksi. (Holopainen 2020, 222-223.)

Rahoituslaitokset

Perinteisten kivijalkapankkien rinnalle on vuosien saatossa kertynyt lukematon määrä verkossa toimivia, niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin rahoituslaitoksia. Nämä rahoituslaitokset eivät tarjoa perinteisiä pankkitilejä, mutta sen sijaan ne voivat tarjota vakuudetonta lainaa jopa useita kymmeniä tuhansia euroja. Tämä saattaa houkuttaa aloittavia yrityksiä, joille vakuuksien saaminen voi olla vaikeaa. Kaikella on kuitenkin hintansa, ja näin ollen korot vakuudettomissa lainoissa on usein hyvin paljon pankkilainoja korkeammalla. (Raha.fi 2020.)

Bisnesenkelit

Bisnesenkelit ovat joukko yksityisiä sijoittajia, joilla on aiempaa kokemusta liike-elämästä ja sijoitustoiminnasta. Bisnesenkelit sijoittavat omasta mielestään potentiaalsiin ja

mielenkiintoisiin listaamattomiin yrityksiin, joiden toimintaan haluavat yleensä osallistua myös itse. Bisnesenkeleiltä saadussa sijoituksessa ei siis välttämättä ole kyse pelkästä rahasta, vaan sijoitus voi siis sisältää myös yrittäjälle arvokasta tietotaitoa ja tarjota mahdollisuuden verkostoitua oman yritystoiminnan kannalta hyödyllisellä tavalla. (Holopainen 2020, 240-241.)

Pääomasijoittajat

Pääomasijoittajat voivat vauhdittaa aloittavan startup yrityksen alkuvaihetta tai jo toiminnassa olevan yrityksen kasvua sijoittamalla varoja yhtiön osakkeisiin. Tämä tarkoittaa sitä, että pääomasijoittajat jakavat yritystoiminnan vastuun ja tuoton yrityksen perustajan kanssa. Pääomasijoittajat haluavat tavallisesti olla mukana myös yrityksen päätöksenteossa, ja varmistaa näin ollen paras mahdollinen tuotto omalle sijoitukselleen. Pääomasijoittajien sijoitukset ovat tavallisesti 100 000 eurosta useisiin miljooniin euroihin. Sijoittajat odottavat saavansa tietyn tuoton sijoitukselleen, ja pyrkivät irtautumaan yrityksestä noin 3-5 vuoden kuluessa. Tämän vuoksi sijoittajat kiinnostuvat yrityksistä, joiden kasvunäkymät ovat hyvät.

Pääomasijoittajat voidaan jakaa Venture Capital- ja Buyout sijoittajiin. Venture Capital sijoittajat sijoittavat startup yrityksiin ja omistavat tavallisesti vain pienen osan yhtiön osakkeista. Buyout sijoittajat sijoittavat kasvuyrityksiin ja omistavat usein enemmistön yhtiön osakkeista. (Holopainen 2020, 238)

2.3.2 Yritystuet ja avustukset

Yhteiskunta pyrkii tukemaan yrittäjiä ja kannustaa osaltaan yrityksiä kasvuun ja kehitykseen. Valtiolla on tietty määrä varoja käytettävissään yritysten toiminnan kehittämiseen, ja tietyin edellytyksin yritykset voivat näitä tukia hakea. Alla olevasta kuvioista (kuvio 4) näkyy mihin tarkoituksiin yleisimpiä yritystukia on mahdollista saada, ja kuka niitä myöntää. (Holopainen 2020, 209-237)

Kuvio 4 Suomessa jaettavia yritystukia ja niiden myöntäjiä (Holopainen 2020, 209-237)

ELY-keskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset on perustettu 2010, ja niiden tarkoitus on tukea yritysten ja yhteiskunnan hyvinvointia monin eri tavoin. ELY-keskukset myöntävät erilaisia tukia ja avustuksia yrityksille ja päättävät EU-rahoituksen myöntämisestä. Yritysten rahoittamisen ja tukemisen lisäksi, ELY-keskukset ovat tärkeässä roolissa myös seuraavissa tehtävissä:

- keksintöjen kehittäminen ja edistäminen Suomessa
- ammatillisen koulutuksen ja osaamisen kehittäminen
- teiden hoito, liikennelupien myöntäminen, joukkoliikenne ja liikenneturvallisuus
- ympäristöasioista huolehtiminen
- siviilipalveluksen toimeenpano

ELY-keskusten toiminta on jaettu kolmeen eri vastuualueeseen. Työ- ja elinkeinoministeriö on vastuussa työhön- ja elinkeinoelämään liittyvistä asioista. Liikenne- ja viestintäministeriö hoitaa liikenteeseen ja infrastruktuuriin liittyvät asiat, ja ympäristöä sekä luonnonvaroja koskevat asiat ovat ympäristöministeriön vastuulla. ELY-keskuksen tarjoama rahallinen tuki voidaan jakaa neljään eri tukeen ja avustukseen. Nämä ovat; yrityksen kehittämisavustus, maaseudun yritysrahoitus, toimintaympäristön kehittämisavustus ja kuljetustuki. (Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus 2020.)

Yrityksen kehittämisavustus on tarkoitettu pk-yrityksille, jotka tavoittelevat kokonaisvaltaista kehitystä. Yritys voi tarvita tukea toiminnan aloittamiseen, kansainvälistymiseen, tai

kasvua tukeviin investointeihin. Tuen saadakseen yrityksen on laadittava hankesuunnitelma. Riittävän vakuuttava kehittämishanke voi saada ELY-keskuksen kautta valtion rahoittamaa tukea, mutta yrityksen on silti kyettävä rahoittamaan vähintään puolet hankkeen kokonaiskustannuksista. (Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus 2020.)

Maaseudun yritysrahoituksella pyritään tukemaan maaseudun kehittymistä ja työllisyyden lisääntymistä myös kaupunkialueiden ulkopuolella. Tukea voi saada toiminnan kasvattamiseen, uudistamiseen tai kehittämiseen, toimialasta riippumatta. Yritystukea voi hakea ELY-keskukselta, tai Leader- toimintaryhmältä, ja tuki maksetaan EU:n maaseuturahastosta. (Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus 2020.)

Toimintaympäristön kehittämisavustus on tarkoitettu voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille säätiöille sekä yhdistyksille, joiden toiminta perustuu pk-yritysten toimintaympäristön kehittämiseen. Rahoitusta voi saada aineellisiin ja aineettomiin investointeihin, tai esimerkiksi palkkakuluihin. Korvattava määrä voi olla enintään 80% koko hankkeen kustannuksista. Tukea tulee hakea ennen hankkeen aloittamista, ja sitä haetaan suoraan ELY-keskuksesta. (Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus 2020.)

Kuljetustuki on tarkoitettu pk-yrityksille, jotka sijaitsevat maantieteellisesti syrjäisemmällä alueella. Tuen avulla pyritään vähentämään jatkojalostettujen tuotteiden kuljetuksesta aiheutuvaa taloudellista rasitetta. Tästä tuesta on säädetty tarkemmin Finlexissä; *Valtioneuvoston asetus alueellisesta kuljetustuesta vuosina 2018 ja 2019* (Valtioneuvoston asetus alueellisesta kuljetustuesta vuosina 2018 ja 2019 1030/2018 2020).

Business Finland

Business Finlandilla on merkittävä rooli suomalaisten yritysten tukemisessa. Sen tärkein missio on auttaa yrityksiä kansainvälistymään, tukea suomalaisia innovaatioyrityksiä, sekä auttaa yrityksiä kasvamaan ja kehittymään. Myös suomalaisen matkailun ja vetovoimaisuuden tukeminen on yksi Business Finlandin tavoitteista. ELY-keskukseen verrattuna, Business Finlandin fokus on enemmän yritystoiminnan kehittämisen ympärillä. ELY-keskuksen rooli on laajempi ja moninaisempi.

Vuonna 2020, Business Finlandilla on ollut iso rooli myös koronapandemian aiheuttamien taloudellisten menetysten paikkaamisessa. Kymmenet tuhannet suomalaiset yritykset ovat hakeneet taloudellista turvaa liiketoimintansa säilyttämiseksi. 18.8.2020 mennessä Business Finland on jakanut jo 886,6 miljoonaa euroa yritysten tukemiseksi häiriötilanteessa. (Business Finland 2020.)

TE-toimisto

TE-toimistojen tehtävät liittyvät enemmän aloittavan yrityksen tukemiseen ja neuvon antamiseen yritystoimien käynnistysvaiheessa. Uusi, aloittava yrittäjä voi lisäksi hakea TE-toimiston myöntämää starttirahaa, joka myönnetään enintään kuuden kuukauden jaksoissa ja kaikkiaan enintään vuodeksi. Tähän on kuitenkin tehty poikkeuksia vuonna 2020, vallitsevan koronapandemian vuoksi. Starttirahan tarkoitus on turvata yrittäjän oma taloudellinen toimeentulo yritystoiminnan alkumetreillä, kun yrityksestä saatavat tulot eivät vielä riitä kattamaan kaikkia toiminnasta aiheutuvia kuluja. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2020.)

Yksi TE-toimistojen tärkeimmistä tehtävistä on edistää työllistymistä, ja näin ollen se myös tarjoaa yrityksille erilaisia palveluja oikeanlaisen työvoiman löytämiseksi, sekä palkkatukea työttömän työnhakijan palkkaamiseksi. Etenkin pienyrittäjien kohdalla, ulkoisen työvoiman palkkaaminen voi mietityttää kalliiden kustannusten takia. Palkkatuen avulla kynnystä työvoiman palkkaamiseksi voidaan laskea merkittävästi. Palkkatuen suuruus voi olla 30 prosenttia, 40 prosenttia, tai jopa 50 prosenttia palkkauskustannuksista. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2020.)

Team Finland

Team Finlandin tarjoama avustus liittyy yritysten kasvun ja kansainvälistymisen tukemiseen. Team Finland on kerännyt yhteen joukon julkisia organisaatioita, jotka yhdessä tarjoavat yrityksille laajan verkoston kansainvälistymistä edistäviä palveluja, aina neuvontapalveluista rahoituspalveluihin. Team Finlandin toiminta verrattuna muihin yritystukea tarjoaviin organisaatioihin eroaa siinä, että Team Finlandin toiminta on keskittynyt yritysten kansainvälistymistä tukevien toimenpiteiden kehittämiseen ja palveluiden tarjoamiseen yrityksille. Se ei suoranaisesti tarjoa mitään rahallista avustusta, vaan toiminta on paljon laajempaa. Tarkoituksena on tehdä Suomesta vetovoimainen maa kansainvälisillä markkinoilla ja tukea sitä kautta suomalaista yrittäjyyttä ja koko Suomen taloutta. (Team Finland 2020.)

3 YRITYSTOIMINAN KANNATTAVUUS

3.1 Kannattavuudesta yleisesti

Kannattavuutta pidetään yhtenä liiketoiminnan keskeisimpänä tekijänä, ja sen tutkimiseen ja mittaamiseen on olemassa monia erilaisia työkaluja. Kannattavuuden tarkastelu yrityksen sisällä antaa tärkeää tietoa yrityksessä toimiville päättäjille ja luo paremman mahdollisuuden luoda onnistuneita suunnitelmia tuleville toimintakausille. Tätä yrityksen sisällä tapahtuvaa kannattavuuden tarkastelua voidaan myös kutsua nimellä sisäinen laskentatoimi. Sisäinen laskentatoimi pitää sisällään suunnittelu-, valvonta- ja informaatiolaskelmia. Suunnittelulaskelmat ovat tavoite- ja vaihtoehtolaskelmia, joiden avulla tehdään tulevien vuosien budjetteja, tai lasketaan suunnitellun investoinnin kannattavuutta. Valvontalaskelmilla tarkkaillaan muun muassa budjettien pitävyyttä. Informaatiolaskelmat tuottavat informaatiota yrityksen sisällä toimiville henkilöille, tästä esimerkkinä tilinpäätösraportti. (Leppiniemi & Kaisanlahti 2020.)

Yrityksen kannattavuus kiinnostaa myös kaikkia yrityksen kanssa yhteistyössä olevia sidosryhmiä, esimerkiksi tavarantoimittajia ja asiakkaita. Myös kaikki omaa pääomaa yritykseen kiinnittäneet tahot, kuten osakkaat tai rahoitusyhtiöt ovat kiinnostuneita yrityksen tuloksesta ja kannattavuudesta (Kaijomaa 2016). Ulkoisen laskentatoimen tehtävä on tuottaa informaatiota yrityksen kannattavuudesta kaikille ulkoisille sidosryhmille. Tämän vuoksi yritykset ovat kirjanpitovelvollisia. Tilikauden päätteeksi kirjanpitomateriaalista kootaan tilinpäätösraportti, joka antaa tärkeää tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Sen avulla voidaan seurata kannattavuuden kehitystä verrattuna aiempiin tilikausiin, sekä tarkastella kannattavuuden tunnuslukuja. (Eklund & Kekkonen 2011, 7-8.)

3.2 Kannattavuuden mittaaminen

Yritystoiminnan kannattavuus muodostuu, kun liiketoiminnasta saaduista tuotoista vähennetään kaikki toiminnasta aiheutuneet kustannukset. Karkeasti voidaan siis ajatella, että hintoja nostamalla tai kuluja karsimalla voidaan vaikuttaa yrityksen kannattavuuteen. Kannattavuuden mittaaminen ei kuitenkaan ole aivan yksiselitteistä. Muun muassa yritystoiminnan luonne ja yrityksen koko vaikuttavat oleellisesti kannattavuuden mittareiden käyttöön ja niiden oikeellisuuteen. (Järvenpää ym. 2017, 65.)

Realististen tulosten saamiseksi, kannattavuuden mittaaminen voidaan jakaa absoluuttisiin ja suhteellisiin mittareihin. Absoluuttinen mittaustapa perustuu rahamääriin laskentatapoihin kuten myyntikate, nettotulos tai liikevoitto. Näiden mittareiden avulla voidaan tehdä kannattavuuden vertailua eri tilikausien välillä, kun kyse on yhdestä ja samasta

yrietyksestä. Usean eri yrityksen välillä absoluuttinen mittaustapa ei tuota totuudenmukaista tietoa. Absoluuttisen mittaustavan sijaan on mahdollista käyttää suhteellisia mittareita. Nämä toimivat huomattavasti paremmin eri yritysten välisiä tunnuslukuja vertailtaessa, sillä luvut ovat suhteutettu yrityksen liikevaihtoon. Suhteellisia mittareita ovat esimerkiksi myyntikatetuotto-%, liikevoitto-% ja sijoitetun omanpääoman tuotto-%. (Järvenpää ym 2017, 65-66.)

Yllä mainittujen liikevaihtoon suhteutettujen katemittareiden lisäksi voidaan tarkastella pääomaan suhteutettuja tuottomittareita. Nämä mittarit kiinnostavat erityisesti sijoittajia ja osakkaita. (Azets Insight Oy 2020.)

Kannattavuuden tunnuslukuja

Yrityksen liikevaihto on monille tuttu termi. Se ei itsessään kuitenkaan kerro juuri mitään yrityksen kannattavuudesta yleisellä tasolla. Liikevaihto voi olla hyvinkin suuri, ilman että toiminta on kannattavaa. Liikevaihto ilmoitetaan aina ilman arvonlisäveroa, ja siihen on laskettu kaikki liiketoiminnan tuotot tilikauden ajalta. Tästä luvusta voidaan kuitenkin tehdä monia paljon informatiivisempia laskelmia, joiden avulla kannattavuutta voidaan tarkastella paremmin.

- **Katetuotto**

Katetuottolaskenta on tarkoitettu pääasiassa yrityksen sisällä tehtävän päätöksen tueksi ja kannattavuuden tarkasteluun lyhyellä aikavälillä. Katetuotto (tunnetaan myös nimellä myyntikate) on luku, joka saadaan, kun yrityksen liikevaihdosta vähennetään myynnistä aiheutuneet kulut. Näitä kuluja kutsutaan muuttuviksi kustannuksiksi, sillä ne muuttuvat myynnin volyymin kasvaessa tai laskiessa. Kun yrityksen katetuotto-luku on saatu selville, siitä voidaan laskea katetuotto-% kaavalla 4. (Eklund & Kekkonen 2011, 67.)

$$\text{Katetuotto-\%} = \frac{\text{katetuotto}}{\text{myyntituotot}} \times 100 \quad (4)$$

- **Kriittinen piste**

Kriittinen piste kertoo sen myyntituottojen määrän, jolla saavutetaan nollatulos. Jotta kriittinen piste voidaan selvittää, on tiedettävä katetuotto-%, sekä kiinteiden kustannusten määrä. (Eklund & Kekkonen 2011, 68.)

$$\text{KRP} = \frac{\text{kiinteät kustannukset}}{\text{katetuotto-\%}} \times 100 \quad (5)$$

- Varmuusmarginaali

Varmuusmarginaali mittaa liikkumavaraa yrityksen nykytulojen ja kriittisen pisteen välillä. Kun varmuusmarginaalin painuu negatiiviseksi, muuttuu yrityksen liiketoiminta tappiolliseksi. Varmuusmarginaali voidaan laskea kaavalla 6 ja varmuusmarginaaliprosentti kaavan 7 avulla. (Alhola & Lauslahti 2002, 69.)

$$\text{Varmuusmarginaali: } \frac{\text{toteutunut myynti}}{\text{tuotot-kriittisen pisteen myynti}} \quad (6)$$

$$\text{Varmuusmarginaali-\%: } \frac{\text{varmuusmarginaali}}{\text{toteutunut myynti/tuotot}} \times 100 \quad (7)$$

- Liiketulos

Yrityksen liiketulos saadaan, kun liikevaihdosta vähennetään kaikki liiketoiminnasta aiheutuneet muuttuvat- ja kiinteät kustannukset, sekä mahdolliset poistot. Veroja ja rahoituskuluja ei huomioida lainkaan liiketuloksen kohdalla, ja siitä syystä tämän luvun avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten kannattavuutta keskenään. Liiketulosprosentti lasketaan kaavalla 8. (Taloustutka 2020.)

$$\text{Liiketulos-\%} = \frac{\text{liiketulos}}{\text{liikevaihto}} \times 100 \quad (8)$$

- Nettotulos

Yrityksen nettotuloksesta on vähennetty myös verot ja rahoituskulut, eli tämä on tulos, joka jää yrityksen käyttöön tilikauden lopussa. Tämä luku on vertailukelpoinen samalla toimialalla toimivien yritysten kesken samalla tavoin kuin liiketulos. Korkea nettotulos kertoo yrityksen hyvän myynnin lisäksi myös hyvästä kustannushallinnasta. Nettotulosprosentti lasketaan kaavalla 9. (Taloustutka 2020.)

$$\text{Nettotulos-\%} = \frac{\text{nettotulos}}{\text{liikevaihto}} \times 100 \quad (9)$$

- Sijoitetun pääoman tuotto

Sijoitetun pääoman tuotosta käytetään myös termiä ROI (Return On Investment). Tämän luvun avulla voidaan tutkia ovatko suunnitellut, tai jo tehdyt investoinnit kannattavia. Tunnusluku kertoo yritykseen sijoitetun oman pääoman, sekä korollisen vieraan pääoman tuottoasteen. Alla näkyvästä kaavasta 10 käy ilmi, miten sijoitetun pääoman tuottoprosentti muodostuu. (Osakesijoittaja.fi 2020.)

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut}}{\text{sijoitettu pääoma}} \times 100 \quad (10)$$

Laskennan tulosta voidaan tulkita taulukon 3 viitteellisten ohjearvojen avulla.

Sijoitetun pääoman tuotto-% ohjearvot	
Erinomainen	yli 15 %
Hyvä	10-15 %
Tyydyttävä	6-10 %
Välttävä	3-6 %
Heikko	alle 3 %

Taulukko 3 Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ohjearvot (Alma Talent 2020)

- Oman pääoman tuotto

Tämä tunnusluku voidaan lyhentää kirjaimin ROE (Return ON Equity), ja se mittaa osakkaiden yritykseen sijoittaman pääoman tuottavuutta. Mitä parempi oman pääoman tuottoprosentti on, sitä houkuttelevampi yritys on sijoittajan näkökulmasta katsottuna. Oman pääoman tuottoprosentti voidaan laskea kaavalla 11 ja tulosta voidaan tulkita taulukon 4 avulla. (Osakesijoittaja.fi, 2020.)

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{nettotulos}}{\text{oma pääoma}} \times 100 \quad (11)$$

Oman pääoman tuotto-%:n ohjearvot	
Erinomainen	yli 20 %
Hyvä	15-20 %
Tyydyttävä	10-15 %
Välttävä	5-10 %
Heikko	alle 5 %

Taulukko 4 Oman pääoman tuotto-%:n ohjearvot (Alma Talent 2020)

3.3 Vakavaraisuus ja maksuvalmius

Kannattavuuden lisäksi etenkin rahoituslaitokset ovat kiinnostuneita yrityksen vakavaraisuudesta ja maksukyvyistä. Vakavaraisuus kasvaa kannattavan yritystoiminnan myötä, mutta usein aloittavat tai toimintaa laajentavat yritykset joutuvat turvautumaan vieraaseen pääomaan kattaakseen tarvittavat investoinnit. Toisinaan yritykset joutuvat tekemään os-toja kauan ennekuin saavat niistä tuottoa, esimerkkinä tuotantoyritykset. Tällöin yritys joutuu kiinnittämään pääomaa varastossa oleviin raaka-aineisiin ja raha saadaan vasta, kun valmis tuote saadaan myytyä asiakkaalle. Vakavaraisuutta mittaavia tunnuslukuja on olemassa useita, mutta käytetyin lienee omavaraisuusaste, joka voidaan laskea kaavalla 12. Saadun tuloksen kannattavuutta voidaan arvioida taulukon 5 avulla. (Laitinen & Laitinen 2014, 118-119.)

- Omavaraisuusaste = $\frac{\text{oma pääoma}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$ (12)

Omavaraisuusasteen ohjearvot	
Erinomainen	yli 50 %
Hyvä	35-50 %
Tyydyttävä	25-35 %
Välttävä	15-25 %
Heikko	alle 15 %

Taulukko 5 Omavaraisuusasteen tulkinta (AlmaTalent 2020)

Maksuvalmius sen sijaan mittaa nimensä mukaisesti yrityksen kykyä selviytyä maksuistaan aikataulun mukaisesti. Maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden puuttuessa, yritys voi saada maksuhäiriömerkintöjä. Tämä taas lisää vaikeutta saada rahoitusta rästilaskujen kuittaamiseen ja lopulta edessä voi olla pysyvä maksukyvyttömyys. Maksuvalmiutta voidaan mitata tunnusluvuilla Quick ratio (kaava 13) ja Current ratio (kaava 14). (Laitinen & Laitinen 2014, s. 124.)

$$\bullet \text{ Quick ratio} = \frac{\text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikaiset velat} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}} \quad (13)$$

$$\bullet \text{ Current ratio} = \frac{\text{rahoitus- ja vaihto-omaisuus}}{\text{lyhytaikaiset velat}} \quad (14)$$

3.4 Kannattavuuden parantaminen

Kannattavuuden tavoittelu on osa jokaisen menestyvän yrityksen toimintaa. Kannattavuuteen on mahdollisuus vaikuttaa parantamalla liiketoiminnasta saatua katetuottoa. Kate-tuoton parantamiseksi voidaan tehdä seuraavia toimenpiteitä:

- lisätä myytyjen tuotteiden määrää
- nostaa myytävien tuotteiden hintaa
- karsia muuttuvia kustannuksia

Herkkyysanalyysin avulla yritys voi tutkia kuinka yllä mainittujen toimenpiteiden vaikutukset näkyisivät mahdollisesti yrityksen katetuotossa. Analyysin avulla voidaan kokeilla, millainen muutos saadaan aikaan, jos myytävän tuotteen hintaa korotetaan tietty prosentuaalinen määrä, olettaen että myyntimäärä ja kustannukset pysyvät muuttumattomina. Samansuuruisella prosentuaalisella muutoksella voidaan kokeilla kasvattaa myynnin määrää ja vastaavasti laskea muuttuvia- ja kiinteitä kustannuksia yksi tekijä kerrallaan. Näin voidaan päätellä, mikä toimenpiteistä voisi tuoda parhaimman muutoksen yrityksen kannattavuuden parantamiseksi. Yksitellen tehtävät muutokset antavat kuitenkin hyvin mustavalkoisen kuvan todelliseen tilanteeseen nähden, ja siitä syystä yrityksessä toimivien päättäjien on ymmärrettävä eri tekijöiden väliset riippuvuussuhteet oman yrityksensä toimialalla; Jos hintoja korotetaan, laskeeko myynnin volyymi? Entä nousevatko kustannukset samassa suhteessa myynnin kasvun kanssa? Näiden yhteyksien ymmärtäminen on oleellista kannattavien toimenpiteiden aikaansaamiseksi. (Eklund & Kekkonen 2011, 70-71.)

4 CASE YRITYS X: TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TULOKSET

4.1 Tutkimuksen lähtökohdat

Tämä opinnäytetyö perustuu Pirkanmaan alueella toimivan yritys X:n liiketoimintaan ja sen kehittämiseen. Yrittäjän haaveena on saada omat toimitilat, joissa ratsastusterapia-palveluja voitaisiin toteuttaa tehokkaammin ja joustavammin. Tämä kuitenkin vaatii yritykseltä isoja investointeja ja ulkoisen rahoituksen saamista. Toimeksiantajana tässä työssä on yrityksen omistaja, joka toivoo tämän työn avulla saavansa lisätietoa suunnitellun kasvuhankkeen kannattavuudesta.

Tutkimus on toteutettu laadullisena tutkimuksena, käyttäen sähköpostihaastattelua. Haastattelun avulla on pyritty saamaan mahdollisimman hyvä kuva yritys X:n tämänhetkisestä tilanteesta, sekä tulevaisuuden tavoitteista, niin liiketoimintaan liittyvien, kuin taloudellistenkin asioiden osalta. Tärkeää on myös tietää, mitkä ovat toimeksiantajan näkemykset kasvutoimenpiteiden osalta tehtävien investointien ja muutosten suhteen, jotta oikeanlainen rahoitussuunnitelma voidaan luoda. Työn aikana toimeksiantajalle on tehty useita haastatteluita aikavälillä 4.10.2020-1.11.2020. Kysymykset on koottu lopulta yhdelle yhteiselle lomakkeelle (liite 1).

4.2 Yritys X:n taustatietoja

Yritys X on perustettu jo vuonna 2012, mutta ratsastusterapia on tullut mukaan kuvioihin vasta vuoden 2018 alussa, yrittäjän valmistuttua ratsastusterapeutiksi joulukuussa 2017. Yrittäjällä on vahva hevostausta, niin yritys- kuin harrastuspuolella. Aiemmin vuonna 2004 hankittu ratsastuksenohjaajan koulutus tuo lisäarvoa ja hyötyä liiketoimintaan ja ratsastusterapeutin työhön. Myös vuonna 2012 suoritettujen fysioterapeutin opinnot lisäävät osaltaan yrittäjän ammattitaitoa ja luovat mahdollisuuksia myös yritystoiminnan kasvaessa.

Yritys X toimii yksityisenä elinkeinonharjoittajana Pirkanmaan alueella. Yrityksellä ei ole tällä hetkellä omia toimitiloja, eikä omia terapiatyössä käytettäviä hevosia. Työn tekoa varten on etsitty sopiva yhteistyökumppani, jolla on ollut tarjota tilat ja hevosia terapiaratsastuksen toteuttamiseksi. Sopivan tallin löytäminen ei ole aivan yksinkertaista, sillä terapia-työ asettaa omat vaatimuksensa, joista merkittävin lienee tilojen esteettömyys. Esteettömyys on perusedellytys, jotta terapiaa voidaan toteuttaa. Pyörätuoli-asiakkaita varten tallilla on myös oltava ramppi, josta hevosen selkään nouseminen onnistuu sujuvasti. Toimitilojen esteettömyyden lisäksi, terapiassa käytettävien hevosten on oltava ehdottoman luotettavia ja rauhallisia, sekä sopivan kokoisia kullekin asiakkaalle. Tämän vuoksi yksi toimintaan soveltuva hevonen ei vielä riitä.

4.3 Yritystoiminnan haasteet tällä hetkellä

Yritys X:n omistajalta tiedusteltiin sähköpostitse myös yritystoiminnan haasteista, jotka oleellisesti vaikuttavat liiketoimintaan tällä hetkellä. Vastauksessaan yrittäjä kertoi, että nämä haasteet ovat osaltaan ajaneet tämänhetkiseen tilanteeseen, missä liiketoiminnan kasvattaminen tuntuu järkevältä vaihtoehdolta. Yrittäjä näkee nykyisen tilanteen haasteellisenä, sillä kysyntään ei ole mahdollista vastata omien resurssien rajallisuuden vuoksi.

Varsinaisia terapiatöitä on tällä hetkellä noin 20 tuntia viikossa, mutta tämän lisäksi myös toimistotyöt ja yhteydenpito asiakkaisiin vie aikaa useamman tunnin. Nykyisillä resursseilla toiminnan kasvattaminen on siis lähes mahdotonta. Kasvun rajallisuuden lisäksi yrittäjä on huolissaan toiminnan mahdollisesta keskeytymisestä oman sairastumisen tai työkyvyttömyyden vuoksi. Liiketoiminta on hyvin haavoittuvainen, sillä koko yritys on yhden ihmisen käsissä.

4.4 Toimintasuunnitelma

Alla on lueteltuna toimenpiteet, joihin tämän työn osalta on keskitytty:

- yhtiömuodon muutos
- investointitarve
- yritystuki
- ulkoinen rahoitus
- kannattavuuslaskelmat

Nämä kaikki yllä luetellut kohdat on käytävä läpi, sillä ne ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa ja ovat välttämättömiä toiminnan kehittämiseksi haluttuun suuntaan.

4.4.1 Yhtiömuoto

Yritys X on toiminut vuodesta 2012 asti yksityisenä elinkeinonharjoittajana ja yhtiömuoto on ollut tähän asti toimiva ja helppo, niin byrokratian kuin kirjanpidonkin puolesta. Tällä hetkellä yritys X:llä ei ole lainkaan vierasta pääomaa, joten sen osalta toiminimi on ollut hyvä vaihtoehto harjoittaa liiketoimintaa. Yrittäjä ei koe, että myöskään verotus olisi syy yhtiömuodon muutokselle, mikäli liiketoiminta sekä liiketoiminnasta saatu tulo pysyisi nykyisellä tasolla.

Yhtiömuodon muutos tulee kuitenkin ajankohtaiseksi, kun mietitään liiketoiminnan kasvattamista. Yritys X:n suunnittelema liiketoiminnan kasvattaminen vaatii suuria investointeja,

mikä taas merkitsee isoa riskinottoa yrittäjälle. Myös ulkoisen rahoituksen saaminen voi olla hankalampaa, kun kyseessä on henkilöyhtiö. Henkilöyhtiö ei anna suojaa taloudellisten riskien osalta, vaan yrittäjä on itse vastuussa varoista ja veloista. Myös edellä mainitut verotukseen liittyvät asiat ovat syy miettiä yhtiömuodon muutosta.

Jos henkilöyhtiöt rajataan pois vaihtoehtoista, varteenotettaviksi yhtiömuodoiksi jää tällöin osakeyhtiö ja osuuskunta. Yrittäjältä saadun tiedon perusteella, uusi yhtiömuoto tulisi olemaan osakeyhtiö. Osakeyhtiö luo yritykselle hyvät kasvumahdollisuudet; helpottaa veroasioiden hallintaa, sekä parantaa riskinhallintakykyä investointitarpeen kasvaessa.

4.4.2 Investointitarve

Yritys X:n liiketoiminnan laajentaminen merkitsee mittavien investointien tekemistä. Tällä hetkellä yritys on hyvin omavarainen, eikä vieraalle pääomalle ole ollut tarvetta. Liiketoiminnan kasvattaminen tarkoittaa täten isoa riskinottoa ja laskelmia riskien hallitsemiseksi on syytä tehdä.

Yritys X:n liiketoiminnan laajentaminen vaatii omien toimitilojen ja terapiatyössä käytettävien hevosten hankkimista. Koska terapiatyötä varten toimitilojen tulee olla esteettömät, on vaikeaa löytää tarkoitukseen sopivia tiloja valmiina. Suomessa vallitsevat epävakaa ja vaihtelevat sääolosuhteet vaativat lisäksi ratsastusmaneesin, jotta työtä voidaan toteuttaa turvallisesti läpi vuoden. Käytännössä tilojen hankkiminen tarkoittaa hevostoimintaan sopivan tontin ostamista sekä tallirakennuksen ja maneesin rakennuttamista. Yrityksen pitää lisäksi investoida hevosiin, joita toiminnassa tarvitaan.

Investointilaskelmaa (taulukko 6) tehdessä on haastateltu yrittäjää, sekä etsitty tietoa mahdollisimman realistisen laskelman aikaansaamiseksi. Tallin ja maneesin kustannusarvioiden tekemiseksi on hyödynnetty Kirsi Pahkalan vuonna 2014 tekemää opinnäytetyötä hevostallien ja ratsastusmaneesien rakennusinvestoinneista (Pahkala 2014, 24-40).

Työstä on saatu suuntaa antavia tietoja hevostallin ja maneesin rakennusprojektin kustannusrakenteesta, mutta lopullisia kustannuksia on tässä vaiheessa vaikea arvioida kovin tarkasti.

Tontin hinta perustuu yleiseen hintatasoon, kun tarkastellaan n. 2 hehtaarin tontteja asemakaava-alueen ulkopuolella. Verolliseen hintaan on laskettu tonttikaupoista syntyvä varainsiirtovero. Hevosia on ajateltu aluksi hankkia 4, noin 2500 euron hintaan per hevonen. Hevoset ostetaan yksityisiltä myyjiltä, joten hinnoista ei voi vähentää arvonlisäveroa. Yrittäjä sijoittaa liiketoimintaan yhden oman terapiakäyttöön soveltuvan hevosen.

Investointilaskelma		
		alv 0%
Talli	120 000 €	96 774 €
Tarhat+piha	10 000 €	8 065 €
Maneesi	200 000 €	161 290 €
Tontti	40 000 €	38 462 €
Hevoset	10 000 €	10 000 €
Rahoituksen tarve yhteensä	380 000 €	314 591 €

Taulukko 6 Investointihankkeen arvioidut kulut

4.4.3 Rahoituksen lähteet

Yritys X:n toiminta tulee sijoittumaan Pirkanmaalle, maaseudulle hyvien kulkuyhteyksien varrelle. Yritys X:n investoinneille tullaan hakemaan maaseudun yritysrahoitusta. Rahoitusta haetaan oman alueen Ely-keskukselta tai Leader-toimintaryhmältä.

Yritys X on yritystoimintaansa laajentava mikroyritys ja tukea haetaan toimitilojen rakentamista varten. Liiketoiminta tulee sijoittumaan tukialueelle III (TEM karttakeskus 2020). Näiden tietojen perusteella yritys X:n on mahdollista saada 20 prosenttia investointihankkeen arvonlisäverottomista kokonaiskustannuksista (Ruokavirasto, 2020). Investointitukea haetaan koko investointihankkeen verottomalle kustannusarviolle (taulukko 7).

Leader-yritystuen määrä	
Hankkeen kokonaiskustannukset alv0%	314 591 €
Tuen määrä	62 918 €

Taulukko 7 Haettavan investointituen määrä

Laskelman perusteella Leader-rahoituksen määrä suunnitellulle investointihankkeelle olisi 62 918 euroa. Tällöin muuta ulkoista rahoitusta tarvitaan vielä 317 082 euroa (taulukko 8).

Muun rahoituksen tarve	
Investoinnin kokonaiskustannukset	380 000 €
Leader-rahoitus	- 62 918 €
	= 317 082 €

Taulukko 8 Rahoituksen tarve yritystuen jälkeen

Yritystuen jälkeen investointihankkeelle jää rahoitustarvetta 317 082 euron edestä. Yrittäjä sijoittaa itse yritykseen 17 082 euroa, joten rahoitustarvetta jää tällöin 300 000 euron verran. Lainaa on suunniteltu haettavan pankista, koska tarvittavan lainan määrä on niin suuri, ja lainan korot halutaan pitää mahdollisimman alhaalla. Yritys X:n pankkiasiat on tähän asti hoidettu Osuuspankin kautta, joten luontevinta on hakea lainaa sieltä. Koska yrittäjällä ei ole vakuuksia omasta takaa, haetaan lainalle takausta Finnveralta. Mahdollisten lisävakuuksien tarve pyritään täyttämään henkilötakauksien avulla.

Alla näkyvässä taulukossa (taulukko 9) on kuvattuna yritys X:n katetuottoprosentti, liikeluosprosentti, nettotulosprosentti ja omavaraisuusaste laskettuna vuoden 2019 tilinpäätöstiedoista. Tämä osoittaa, että yrityksen toiminta on hyvin omavaraista ja kannattavaa tällä hetkellä. Yrityksellä ei ole vierasta pääomaa käytössä, eikä toiminnasta aiheudu tällä hetkellä kiinteitä kustannuksia muuta kuin kirjanpidon, puhelin- ja nettiliittymän, sekä YEL-vakuutuksen osalta.

TUNNUSLUVUT	
Myyntikateprosentti	85 %
Käyttökateprosentti	79 %
Kriittinen piste (EUR)	3699
Varmuusmarginaali	49027
Varmuusmarginaali-%	9,3 %

Taulukko 9 Yritys X:n tunnuslukuja ennen liiketoiminnan kasvattamista

Yllä olevia lukuja arvioidessa voidaan todeta niiden olevan positiivisia. Yrityksen hyvän taloudellisen tilanteen ansiosta voidaan olettaa, että pankkirahoitus tälle hankkeelle saadaan onnistumaan.

Kustannuslaskelmia tehtäessä ja kannattavuutta mitailtaessa on pyritty huomioimaan rahoitusmarkkinoilla tällä hetkellä vallitseva korkotaso. Korkojen nousu on kuitenkin mahdollista ja tästä syystä pyöristetään lukua hieman ylöspäin ja käytetään kolmen prosentin

kokonaiskorkoa. Yritys X:n lainatarpeen määrä ja yrityksen vakavaraisuus huomioiden, laina pyritään saamaan 10 vuoden takaisinmaksuajalla, jotta kulut eivät nouse liian paljon.

4.5 Investoinnin kannattavuus

Yritys X:n investointihanke tulee maksamaan yritykselle yhteensä 380 000 euroa, josta Leaderin investointituki kattaa 62 918 euroa. Rahoitustarvetta jää täten 317 082 euron summalle. Alla näkyvässä taulukossa (taulukko 10) on kuvattuna investointilaskelmassa käytetyt lähtöarvot.

Investoinnin hankintameno	317 082 €
Investoinnin tuotot	288 000 €
Investoinnin kustannukset	242 627 €
Investoinnin nettotuotot	45 373 €
Investoinnin jäännösarvo	- €
Investoinnin odotettu käyttöaika vuosissa	20
Laskentakorkokanta	3 %

Taulukko 10 Investointilaskelmassa käytetyt arvot

Koska investointihanke on kokonaisvaltainen ja muuttaa täysin liiketoiminnan kustannusrakennetta, käytetään laskelmissa hyväksi ensimmäiselle vuodelle tehtyä tulosbudjettia (liite 2). Tulot perustuvat yrittäjän itsensä tekemiin ratsastusterapiatöihin, sekä yhden ulkopuolisen ratsastusterapeutin ja yhden terapiaohjaajan laskutettuihin töihin. Yhteensä työtunteja on arvioitu laskutettavan 200 tuntia kuukaudessa ja 2400 tuntia vuodessa. Yrityksen tulojen ja muuttuvien kustannusten osalta on laadittu erilliset taulukot, joista käy ilmi, miten tulot ja menot muodostuvat (liite 3).

Investoinnille ei ole laskettu jäävän jäännösarvoa 20 vuoden pitoajan jälkeen, sillä suunnitelmanmukaiset poistot on suunniteltu tehtävän tuon ajan kuluessa. Laskentakorkokannaksi on valittu pankin vaatima 3 prosentin korkotuotto, sillä suurin osa rahoituksesta on vierasta pääomaa, eikä yrittäjä odota saavansa sitä enempää tuottoa omalle sijoitukselleen.

Näihin lukuihin perustuen on laskettu yritys X:n suunnittelema investoinnille takaisinmaksuaika.

- Investoinnin takaisinmaksuaika = $\frac{317\,082\text{€}}{45\,373\text{€}} \approx 7$ vuotta

Toinen kiinnostava luku on investoinnin tuottojen nykyarvo ja tästä edelleen saatava nettonykyarvo-luku. Tuottojen nykyarvoluku on helposti laskettavissa Excelin nykyarvofunktion avulla (kuva 2).

NA			
Korko	<input type="text" value="B22"/>	<input type="button" value="↑"/>	= 0,03
Kaudet_yht	<input type="text" value="20"/>	<input type="button" value="↑"/>	= 20
Erä	<input type="text" value="-B19"/>	<input type="button" value="↑"/>	= -45373
Ta	<input type="text" value="0"/>	<input type="button" value="↑"/>	= 0
Laji	<input type="text" value=""/>	<input type="button" value="↑"/>	= luku
			= 675035,6668
Palauttaa sijoituksen nykyarvon.			

Kuva 2 Excel nykyarvofunktio

Tämän laskelman perusteella investoinnin nykyarvo on 675 036 euroa. Tästä luvusta voidaan laskea investoinnin nettonykyarvo vähentämällä siitä investoinnin hankintameno 317 082 euroa. Näin ollen nettonykyarvoksi saadaan luku 357 954 euroa.

Edellä mainitut luvut on laskettu sillä oletuksella, että yrityksen kustannukset ja tuotot pysyvät samalla tasolla läpi koko investoinnin 20 vuoden käyttöajan. Jos yrityksen kustannusten tai tuottojen odotetaan nousevan, tulee jokaiselle vuodelle määrittää oma nykyarvo lukunsa ja laskea saatujen lukujen keskiarvo.

Investointilaskelmat osoittavat, että suunniteltu investointihanke on kannattava. Nykyarvo-luku on tuplaantunut 20 vuoden kuluessa, ja laskettu investoinnin takaisinmaksuaika on vain reilut 7 vuotta, eli huomasti alle investoinnin suunnitellun käyttöajan.

4.6 Liiketoiminnan kannattavuus

Liiketoiminnan kannattavuuslaskelmia varten on hyödynnetty tehtyä myyntikatetarvelaskelmaa ja tulosbudjettia (liite 2), joista käy ilmi liiketoiminnan tulot ja menot. Liiketoiminnan kiinteät kulut tulevat nousemaan verrattuna tämänhetkiseen tilanteeseen, sillä kiinteistöjen ja hevosten ylläpidosta tulee jatkossa kuluja joka kuukausi, riippumatta myynnin määrästä. Kiinteisiin kustannuksiin on tämänhetkisten kirjanpito-, YEL-, puhelin- ja nettikulujen

lisäksi laskettava kiinteistöjen vakuutusmaksut, vesi ja lämmityskulut, hevosten ruuat ja kuivikkeet, sekä yrittäjän oma palkkakulu.

Muuttuvat kustannukset koostuvat tulevaisuudessa yritys X:n tiloissa alihankintana töitä tekevien ratsastusterapeuttien ja -ohjaajien laskuttamista tunneista. Lisäksi yksi kevytyrittäjänä toimiva avustaja otetaan töihin osa-aikaisesti niin, että töitä tarjotaan noin 100 tuntia kuukaudessa (liite 3).

Vaikka yritys X:n liiketoimintaidea pysyy ennallaan toiminnan kasvaessa, kustannusrakenteeseen tulee kuitenkin suuria muutoksia. Vieras pääoma lisääntyy merkittävästi, mutta myös kiinteiden kulujen määrä tulee lisääntymään. Tämä luo painetta myynninmäärän säilyttämiseksi suunnitellulla tasolla, jotta kaikki kulut saadaan katettua. Seuraavassa taulukossa (taulukko 11) on esitetty yritys X:n liiketoiminnan kannattavuuslukuja kasvun jälkeen.

Taulukko 11 Kasvaneen liiketoiminnan tunnuslukuja

TUNNUSLUVUT	
Myyntikateprosentti	63 %
Käyttökateprosentti	25 %
Kriittinen piste (EUR)	171814
Varmuusmarginaali	116186
Varmuusmarginaali-%	40,3 %
Nettotulos (EUR)	45373
Nettotulos-%	15,8 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	14,6 %
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	193,9 %
Omavaraisuusaste	7,2 %

Liiketoiminnan kasvu on vaikuttanut jonkin verran yritys X:n myyntikateprosenttiin, mutta se on edelleen todella hyvällä tasolla ollen 63 prosenttia. Käyttökateprosentti on laskenut enemmän, tippuen 79 prosentista (taulukko 9) 25 prosenttiin. Tähän on vaikuttanut kiinteiden kulujen lisääntyminen.

Kriittinen piste on 171 814 euroa, mikä on varmuusmarginaalin verran, eli 116 186 euroa alle liikevaihdon. Varmuusmarginaali on näin ollen peräti 40,3 prosenttia. Nettotulos on 45 373 euroa ja 15,8 prosenttia, mikä kertoo yritys X:n kyvystä selviytyä myös kasvaneista rahoituskuluista.

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on 14,6 prosenttia, eli tämäkin on melko hyvällä tasolla. Oman pääoman tuotto prosentti on jopa 193,9 prosenttia. Tulos on hieman vääristynyt, sillä oman pääoman osuus (oma sijoitus 17 082 euroa + oma pääoma 6 322 euroa, edellisen tilikauden jälkeen) on niin pieni verrattuna yritykseen sijoitettuun vieraaseen pääomaan. Omavaraisuus aste on 7,2 prosenttia, mikä on annetun ohjearvon mukaan heikko (taulukko 5).

4.7 Johtopäätökset

Tehtyjen suunnitelmien ja laskelmien jälkeen voidaan todeta, että yritys X:n kasvusuunnitelmaa on kannattavaa lähteä toteuttamaan. Lähestulkoon kaikki laskelmat osoittavat vihreää valoa toiminnan laajentamiselle. Vaikka tarvittavat investoinnit ovat suuria, näyttää siltä, että yritys X:n rahkeet riittäisivät vielä suuremmankin lainan hoitamiseen. Investointihankkeen myötä kulut luonnollisesti kasvavat, mutta toisaalta omat tilat luovat myös mahdollisuuden toiminnan laajentamiselle edelleen, mikäli terapiatyöstä saatavat tulot eivät riitä kattamaan kuluja.

Omat tilat mahdollistavat terapiatyön toteuttamisen joustavasti, mihin kellonaikaan tahansa. Ne luovat myös mahdollisuuden tarjota töitä alihankintana kollegoille, jolloin voidaan tehostaa työntekoa ja kehittää palveluita yhteistuumin. Alihankintana teetetut työt vähentävät kiinteiden kustannusten määrää, sekä pienentävät yrittäjän riskiä hiljaisemman työtilanteen yllättäessä. Yhteistyökumppaneina työskentelevät ratsastusterapeutit tuovat lisäksi turvaa, mikäli yrittäjä itse sairastuu.

Tässä suunnitelmassa laskutettavien työtuntien määrä rajattiin 200 tuntiin kuukaudessa, mutta mahdollisuuksien mukaan määrää voidaan kasvattaa vielä reilustikin, mikäli yhteistyökumppaneita saadaan mukaan enemmän ja työtarjonta pysyy suotuisana.

Laskelmien suhteen ainoa heikko tulos saatiin omavaraisuusasteen kohdalla. Tämä voi koitua ongelmaksi myös lainaa haettaessa. Pankki voi vaatia suurempaa oman pääoman osuutta, jolloin yrittäjän on sijoitettava enemmän omaa rahaa yritykseen. Yksi vaihtoehto lainan saannin helpottamiseksi on myydä yhtiön osakkeita ja kerryttää yritykselle osakepääomaa. Tämä toki on vaihtoehto muutenkin, mikäli yrittäjä haluaa jakaa vastuuta yritystoiminnan kasvaessa.

4.8 Tutkimuksen luotettavuus

Laadullista tutkimusta toteutettaessa, tutkijan on koko prosessin ajan pystyttävä perustelemaan tekojaan, valintojaan ja ratkaisujaan. Laadullisessa tutkimuksessa luotettavuuden

kriteerinä voidaan pitää tutkijaa itseään. Tutkijan rehellisyys ja tutkittavan aiheen oikein tulkitseminen ovat avaimet luotettavaan tutkimukseen (Vilkkä 2015, 125).

Tutkimusta voidaan pitää luotettavana siltä osin, mitä tulee tutkimuksen aikana tehtyihin haastatteluihin ja niihin saatuihin vastauksiin. Yritys X:n omistajalta on saatu varmasti ajantasaista ja relevanttia tietoa yrityksen tilanteesta ja mahdollisuuksista tulevaisuudessa. Saatu tieto perustuu yrittäjän omaan kokemukseen ja havainnointiin, mitä voidaan pitää luotettavana tietona. Yrittäjällä on lisäksi jo useamman vuoden kokemus yritystoiminnan pyörittämisestä, mikä osaltaan lisää taitoa luoda realistisia tulevaisuudenkuvia yrityksen kehittämisen suhteen.

Tutkimuksen kannattavuuslaskelmat on pyritty tekemään mahdollisimman totuudenmukaisesti ja niin, että ne tuottaisivat parhaan mahdollisen hyödyn toimeksiantajalle. Laskelmiin liittyy kuitenkin hieman suurempi riski luotettavuuden suhteen, sillä käytetyt luvut ovat vain arvioita. Kun investoidessa rakennuksiin, joita ei vielä ole olemassa, on vaarana, että suunniteltu budjetti ylittyy. Myös rahoituksen saantiin liittyvät omat riskinsä. Ei ole täysin varmaa saadaanko investointitukea suunniteltu määrä, tai myöntääkö pankki tarvittavan määrän lainaa. Myös lainarahoituksen korot voivat nousta, jolloin kustannusrakenteeseen tulee muutoksia.

5 YHTEENVETO

Tässä opinnäytetyössä on perehdytty liiketoiminnan kehittämiseen ja kannattavuuden arvioitiin. Idea työhön saatiin toimeksiantajalta, yritys X:n omistajalta, jonka mielessä on jo pidempään ollut liiketoiminnan kasvattaminen ja tiedon kartuttaminen aiheeseen liittyen. Yritys X toimii tällä hetkellä yksityisenä elinkeinonharjoittajana, tarjoten ratsastusterapia-palveluita Pirkanmaan alueella. Yrittäjyys ja liiketoiminnan kehittäminen ovat myös työn tekijän mielenkiinnon kohteita, joten siitäkin syystä tähän aiheeseen oli helppo tarttua.

Työn johdanto-osuudessa käytiin pääpiirteittäin läpi käsiteltävä aihealue, ja esiteltiin tutkimuksen kohteena oleva yritys. Työn päätutkimuskysymykseksi muotoutui kysymys ”Miten paljon rahoitusta kasvava yritys X tarvitsee, ja miten kannattavaa toiminta on kasvun jälkeen?” Johdantoluvussa otettiin myös katsaus aiemmin tehtyihin opinnäytetöihin, jotka osaltaan käsittelivät samoja aihealueita kuin tämäkin työ. Työn aihe rajattiin koskemaan liiketoiminnan kasvun rahoitusta ja kannattavuuden arvioimista, sillä sen koettiin olevan hyödyllisintä toimeksiantajan kannalta. Johdannossa käytiin läpi myös tutkimuksessa käytettävä tutkimusmenetelmä. Menetelmäksi valikoitui laadullinen tutkimusmenetelmä, tarkemmin sanottuna puolistrukturoitu sähköpostihaastattelu. Hyvän tutkimusetiikan noudattamisen on tärkeää ja siitä syystä työssä päädyttiin vaalimaan toimeksiantajan yksityisyydensuojaa, ja näin ollen kaikki yritykseen tai henkilöön viittaavat tiedot on haluttu pitää salaisena tietona.

Teoreettisessa viitekehyksessä käsiteltiin tutkimuksen kannalta tärkeitä aiheita. Tutkimusta varten oli selvitettävä liiketoiminnan kehittämiseen ja kasvattamiseen liittyviä asioita. Näitä olivat yhtiömuodon valintaan vaikuttavat seikat; investointien kannattavuus, investointien rahoittamiseen tarjolla olevat tuet ja ulkoinen rahoitus, sekä kannattavuuden mittarit ja niiden tulkitseminen. Teoreettinen viitekehys antoi hyvän pohjan tutkimukselle, ja tietoa aiheista on ollut hyvin saatavilla. Tutkimusta varten haluttiin löytää mahdollisimman paikkansapitävää tietoa, tämän vuoksi verkkolähteitä on käytetty paljon työn eri vaiheissa.

Empiriaosuus osuus on rakennettu teoreettisen pohjan ympärille ja tutkimuksen tiedonantajaa, eli yritys X:n omistajaa on haastateltu sähköpostin välityksellä. Haastatteluja tehtiin useita 4.10.-1.11.2020 välisenä aikana. Kysymykset kerättiin lopuksi yhdelle yhteiselle lomakkeelle. Joustava yhteydenpito edisti työn valmistumista, sekä auttoi löytämään tarvittavat vastaukset työn edetessä esille nousseisiin kysymyksiin. Empiriaosuudessa tuotiin tarkemmin esille yritys X:n taustoja ja syitä sille, miksi tätä tutkimusta lähdettiin alun perin tekemään.

Tutkimuksen aikana yritys X:lle tehtiin toimintasuunnitelma, joka käsitteli yhtiömuodon muutosta, investointien tarvetta ja rahoitusta. Yritystoiminnan kasvu vaatii yritysmuodon muuttamisen toiminimestä osakeyhtiöksi, sillä se pienentää yrittäjän omaa taloudellista riskiä toiminnan kasvaessa, ja parantaa täten myös ulkoisen rahoituksen saantia investointeja tehtäessä. Osakeyhtiö tuo myös etua verotuksellisesti, kun liikevaihto kasvaa.

Yritys X:n liiketoiminnan kasvu merkitsee omien toimitilojen, eli hevostallin ja maneesin rakennuttamista. Tätä varten luotiin investointilaskelma. Laskelman perusteella suunniteltiin tarvittavan rahoituksen järjestäminen tukien, ulkoisen rahoituksen ja oman pääoman suhteen.

Investointihankkeen hinnaksi muodostui 380 000 euroa. Hankkeen rahoitus pyritään kattamaan Leaderin-investointituen, pankkilainan ja yrittäjän oman sijoituksen avulla. Leaderin-investointituki, joka on 20 prosenttia hankkeen arvonnisäverottomasta summasta, tulee kattamaan 62 918 euroa tarvittavasta rahoituksesta. Yrittäjä sijoittaa yritykseen omaa pääomaa 17 082€, ja lopulle 300 000 eurolle haetaan rahoitusta pankista.

Tutkimuksen seuraavassa vaiheessa tarkasteltiin suunniteltujen investointien ja kasvanneen liiketoiminnan kannattavuutta. Laskelmat käsittelivät yleisimmin käytettyjä tunnuslukuja, kuten investoinnin takaisinmaksuaikaa, myynnin kriittistä pistettä, varmuusmarginaalia ja omavaraisuusastetta. Tutkimus antoi pääasiassa positiivisia tuloksia ja kaikki edellytykset hankkeen onnistumiselle on olemassa.

Tämä työ keskittyi investointeihin, rahoitukseen ja kannattavuuden arviointiin, jonka mukaan yritys X:n kasvupotentiaali on hyvä. Investointien myötä, yrityksen resurssit kasvavat valtavasti ja mahdollisuudet liiketoiminnan laajentamiseen yhä edelleen ovat olemassa. Jatkotutkimusta ajatellen, yritys X:lle olisi hyödyllistä tehdä resurssianalyysi ja miettiä, voisiko toimitiloja hyödyntää ratsastusterapian lisäksi myös muuhun toimintaan. Yrityksen omistajan monipuolista osaamista voisi hyödyntää tässä kohtaa esimerkiksi ratsastajan istuntaan ja ryhtiin keskittyvien ratsastustuntien, tai työhyvinvointipäivien muodossa. Resurssianalyysin perusteella olisi mahdollista laatia uusi toimintastrategia tulosbudjetiteineen. Mitä positiivisemmat ja kannattavammat tulevaisuuden näkymät liiketoiminnalla on, sitä paremmat mahdollisuudet on saada myös tarvittava rahoitus onnistumaan.

LÄHTEET

Painetut lähteet

- Alhola, K. & Lauslahti, S. 2002. Laskentatoimi ja kannattavuuden hallinta. 2. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Eklund , I. & Kekkonen, H. 2011. Toiminnan kannattavuus. Helsinki: WSOY.
- Vilkkä, H. 2015. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Holopainen, T. 2020. Yrityksen perustamisopas 2020 - Käytännön perustamistoimet. 30. uudistettu painos. Espoo: Asiatieto Oy.
- Järvenpää, M. Lämsiluoto, A. Partanen , V. & Pellinen , J. 2017. Talousohjaus ja kustannuslaskenta. 4. uudistettu painos. Helsinki: Sanoma Pro.
- Knüpfer, S. & Puttonen, V. 2018. Moderni rahoitus. 10. uudistettu painos. Helsinki: Alma.
- Kotro, M. 2007. Yrityksen kannattavuus ja rahoitus. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Kuula, A. 2011. Tutkimusetiikka. 2. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino.
- Laitinen, T. & Laitinen, E. 2014. Yrityksen maksukyky. Helsinki: KHT-Media Oy.
- Niskanen, J. & Niskanen, M. 2016. Yritysrahoitus. 8. uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Pitkäranta, A. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Jokioinen: e-Oppi Oy.
- Puusa, A. & Juuti, P. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Elektroniset lähteet

- Alma Talent. Rahoitustulos ja rahoitustulos-%. Viitattu 24.10.2020. Saatavissa <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/rahoitustulos-ja-rahoitustulos-prosentti>
- AlmaTalent. Omavaraisuusaste-%. Viitattu 31.10.2020. Saatavissa <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti>
- AlmaTalent. Oman pääoman tuotto-%. Viitattu 15.11.2020. Saatavissa <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe>

Alma Talent. Sijoitetun pääoman tuotto-%. Viitattu 15.11.2020. Saatavissa <https://www.al-matalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi>

Azets Insight Oy. Yritysten tunnusluvut – toimintaedellytysten mittarit. Viitattu 1.11.2020. Saatavissa <https://www.azets.fi/blogi/yritysten-tunnusluvut/>

Business Finland. Häiriötilannerahoituksen rahoituspäätökset loppusuoralla. Viitattu 8.9.2020. Saatavissa <https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/uutiset/tiedotteet/2020/hairiotilannerahoituksen-rahoituspaatokset-loppusuoralla--kaupan-ala-teollisuutta-seka-matkailu--ja-ravintola-ala-rahoitettu-eniten/>

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus. Yritysrahoitus. Viitattu: 1.10.2020. Saatavissa <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/yritysrahoitus>

Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus. Maaseudun yritysrahoitus. Viitattu 1.10.2020. Saatavissa <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/maaseudun-yritysrahoitus>

Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus. Toimintaympäristön kehittämisavustus. Viitattu 1.10.2020. Saatavissa <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/toimintaympariston-kehittamisavustus>

Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus. Yrityksen kehittämisavustus. Viitattu 1.10.2020. Saatavissa <https://www.ely-keskus.fi/web/ely/yrityksen-kehittamisavustus>

Ely-keskus. Maaseudun yritysrahoitus. Viitattu 21.10.2020. Saatavissa <https://www.ely-keskus.fi/maaseudun-yritysrahoitus>

Futuredu Oy. Yritysmuodot. Viitattu 9.19.2020. Saatavissa <https://xn--yrit-ooa.fi/yritysmuodot>

Itkonen, J. 2020. Opinnäytetyö. Pk-yritysten rahoitustarpeet- ja mahdollisuudet Suomessa. Viitattu 8.9.2020. Saatavissa <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/343047/Opinn%c3%a4ytety%c3%b6%20%28final%29.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Kaijomaa, S. Uusyrityskeskus. Mistä syntyy yrityksen kannattavuus? Viitattu 2.12.2016. Saatavissa <https://www.uusyrityskeskus.fi/blogi/mista-syntyy-yrityksen-kannattavuus/>

Leppiniemi, J., Kaisanlahti, T. 2020. Viitattu: 15.11.2020. Saatavissa [https://fokus-almatalent-fi.ezproxy.saimia.fi/teos/BADBGXGTBF#kohta:3.\(\(20\)KIRJANPIDON\(\(20\)KUVAUS\(\(20\)YRITYSTOIMINNASTA\(:Sis\(\(e4\)inen\(\(20\)laskenta-toimi\(:Teht\(\(e4\)v\(\(e4\)t/piste:t3Rx](https://fokus-almatalent-fi.ezproxy.saimia.fi/teos/BADBGXGTBF#kohta:3.((20)KIRJANPIDON((20)KUVAUS((20)YRITYSTOIMINNASTA(:Sis((e4)inen((20)laskenta-toimi(:Teht((e4)v((e4)t/piste:t3Rx)

Liukkonen, M. 2014. Opinnäytetyö. Viitattu 8.9.2019. Saatavissa
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/84306/Opinnaytetyo.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Op. Yrityslaina- korko ja hinnat. Viitattu: 24.10.2020. Saatavissa
<https://www.op.fi/yritykset/rahoitus/investoinnit/yrityslaina/yrityslaina-korko-ja-hinnat>

Op-ryhmä. Yrityslaina. Viitattu 29.9.2020. Saatavissa
<https://www.op.fi/yritykset/rahoitus/investoinnit/yrityslaina>

Osakesijoittaja.fi. Osakkeiden tunnusluvut. Viitattu 5.10.2020. Saatavissa
<https://www.osakesijoittaja.fi/osakesijoittaminen/tunnusluvut/>

Pahkala, K. 2014. Opinnäytetyö. Hevostallien ja maneesien rakennusinvestoinnit Pohjois-Pohjanmaalla. Viitattu 12.10.2020. Saatavissa
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/86657/Pahkala_Kirsi.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Pellervo osuuskuntakeskus. Mikä erottaa osuuskunnan osakeyhtiöstä? Viitattu 17.10.2020. Saatavissa <https://pellervo.fi/faq-items/mika-erottaa-osuuskunnan-osakeyhtiosta/>

Pellervo osuuskuntakeskus. Miksi osuuskunta? Viitattu 14.11.2020. Saatavissa <https://pellervo.fi/miksi/>

Raha.fi. Pankit, pankkipalvelut ja rahoituslaitokset Suomessa. Viitattu 29.9.2020. Saatavissa https://raha.fi/pankit/#Muut_rahituslaitokset_ja_lainapaikat

Rintanen, F.-L. 2019. Opinnäytetyö. Taloudellisten toimintaedellytysten kehittämissuunnitelma. Viitattu 25.10.2020. Saatavissa
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/266163/Rintanen_Fiira-Lotta.pdf?sequence=6&isAllowed=y

Ruokavirasto. Yritystuet. Viitattu 21. 10 2020. Saatavissa <https://www.ely-keskus.fi/maaseudun-yrityusrahoitus>

Ruotsalainen, A. 2014. Opinnäytetyö. Viitattu 9. 9.2020. Saatavissa
https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/76263/Ruotsalainen_Anne.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Suomen Pankki. Euribor-korot 23.10.2020. Viitattu: 24.10.2020. Saatavissa
https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/korot/taulukot2/korot_taulukot/euribor_korot_today_fi/

Suomen Pankki. Rahalaitosten uusien asuntolainojen ja yrityslainojen laskennalliset korkomarginaalit Suomessa. Viitattu 24.10.2020. Saatavissa https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/rahalaitosten-tase-lainat-ja-talletukset-ja-korot/tiedotehistoria/2016/kotitalous_ ja_ yrityslainojen_ laskennalliset_ korkomarginaalit_ suomessa_chrt_fi/

Suomen Yrittäjät. Elinkeinonharjoittajan verotus. Viitattu 10.10.2020. Saatavissa <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/elinkeinonharjoittajan-verotus-320839>

Suomen Yrittäjät.. Henkilöyhtiöiden verotus. Viitattu 10.10.2020. Saatavissa <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/henkiloyhtioiden-verotus-321007>

Suomen Yrittäjät. Osakeyhtiön verotus. Viitattu 10.10.2020. Saatavissa <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/osakeyhtion-verotus-321148>

Suomen Yrittäjät. Yrittäjyystilastot. Viitattu 19.9.2020. Saatavissa https://www.yrittajat.fi/sites/default/files/yrittajyystilastot_2020.pdf

Taanila, A. Excelin rahoitusfunktioita. Viitattu 14.11.2020. Saatavissa <http://myy.haaga-helia.fi/~taaak/f/rahoi.pdf>

Taloustutka. Tunnusluvut. Viitattu 4.10.2020. Saatavissa: <https://product.taloustutka.fi/tunnusluvut-kannattavuus/>

Team Finland. Team Finland auttaa yrityksesi maailmalle. Viitattu 13.9.2020. Saatavissa <https://www.team-finland.fi/>

TEM karttakeskus. Tukialueet 2014-2020. Viitattu 21.10.2020. Saatavissa https://tem.fi/documents/1410877/2817500/Tukialueet_suomeksi2017.png/6552b76d-81ef-43f2-ade6-879709bcad26?t=1484633763126

Työ- ja elinkeinoministeriö. Palkkatuki. Viitattu 13.9.2020. Saatavissa http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/loyda_tyontekija/palkkatuki/index.html

Työ- ja elinkeinoministeriö. Starttiraha. Viitattu 13.9.2020. Saatavissa http://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/index.html

Valtioneuvoston asetus alueellisesta kuljetustuesta vuosina 2018 ja 2019 1030/2018. Viitattu 1.10.2020. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181030>

Yritystoiminnan perusteet. Yritystoiminta. Viitattu 24.8.2020. Saatavissa <http://www.tieto.osaavayrittaja.fi/yrityksen-rahoituslahteet>

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset:

(haastateltavana yritys X:n omistaja)

1. Kerro omasta koulutustaustastasi?
2. Koska yritystoiminta on alkanut nykyisellä liiketoiminnalla?
3. Missä toimintaa harjoitetaan tällä hetkellä?
4. Mitkä ovat yrityksen suurimmat haasteet tällä hetkellä?
5. Paljonko laskutettavia työtunteja on tällä hetkellä?
6. Mikä yhtiömuoto on nyt? Entä mahdollisesti tulevaisuudessa?
7. Onko olemassa vakuuksia rahoitusta varten omasta takaa?
8. Miten toiminta laajenee? (Palkataanko työntekijöitä, vuokrataanko tiloja ja kalustoa?)
9. Tapahtuuko työllistäminen palkkaamalla ulkopuolista työvoimaa vai tarjoamalla töitä toiminimellä työskentelevälle ratsastusterapeutille?
10. Minkä verran yhdestä laskutetusta tunnista saa tuloa?
11. Minkä verran terapiatunteja voidaan tehdä, kun omat tilat saadaan?
12. Paljonko alihankintana tehdyistä tunneista maksettaisiin työntekijöille?
13. Mitkä ovat yritystoiminnan 2019 vuoden tilipäätöstiedot seuraavien lukujen osalta:
 - Liikevaihto
 - Muuttuvat kulut
 - Kiinteät kulut
 - Rahoituskulut
 - Nettotulos (tulos verojen jälkeen)